ΕΤΟΣ Η' — ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1913 — ΑΡΙΘ. 375

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική:

Ἐτησία ἐν Κύπρῳ Σελλ. 10
Ἑξάμηνος » 5
Ἐτησία ἐν τῷ ἐξωτερικῷ » 12
Ἑξάμηνος » » 7

Εἰδοποιήσεις καὶ διατριβαὶ τὴν γραμμὴν Γρ. 2.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει. — Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται. — ΓΡΑΦΕΙΑ: Κεντρικὴ Ὁδός.—Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 26. — Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2. — Ὑπεύθυνος Ἐκδότης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ

Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

Αἱ ἐπιμόνως κυκλοφοροῦσαι φῆμαι περὶ τροποποιήσεως τῆς Κυπριακῆς Συμβάσεως τοῦ 1878, ὑφ' ἧς τροποποιεῖται καὶ ἡ πολιτικὴ τύχη τῶν νησιωτῶν δικαίως ἐμβάλλει τὸν Ἑλληνικὸν πληθυσμὸν αὐτῆς εἰς ἀνησυχίαν καὶ ἀδημονίαν. Τοσούτῳ δὲ μείζων ἀποβαίνει ἡ ἀδημονία αὕτη, ὅσῳ διὰ τὸ ἀμφίβολον καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν τῶν διαδόσεων ἀδυνατεῖ νὰ λάβῃ οὗτος ὁριστικὰς ἀποφάσεις πρὸς ἐνέργειαν κοινὴν καὶ ἔντονον.

Ἡ ἡμετέρα περίπτωσις ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ μύθου τοῦ ποιμένος καὶ τοῦ λύκου· ἐὰν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἡγέται τοῦ λαοῦ κρούσωσι τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ ἀποσπάσωσι τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν ἀπὸ τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἁλώνων του, ὅπου τώρα εἶνε διεσπαρμένος οὗτος ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους, καὶ ἀναγγείλωσιν εἰς αὐτὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον ἐὰν αἱ διαδόσεις εἶνε βάσιμοι καὶ ἡ Κύπρος πρόκηται πράγματι νὰ κηρυχθῇ κτῆσις ἀγγλική, αἱ διαδηλώσεις καὶ διαμαρτυρίαι τοῦ τόπου δὲν θὰ ἐξαναγκάσωσι τὸ Βρεττανικὸν ἀνακτοβούλιον νὰ μεταβάλῃ τὴν πολιτικήν του ταύτην· ἐὰν δὲ διαψευσθῶσιν αἱ διαδόσεις, θὰ φθαρσθῶσιν ὁ λαὸς καὶ οἱ ἡγέται αὐτοῦ ὡς ἐπιπόλαιοι καὶ ἄκριτοι παρὰ τῶν κρατούντων, παρὰ τῷ λαῷ δὲ αὐτῷ οἱ ἡγέται του πάλιν ὡς τοιοῦτοι, ὥστε νὰ μὴ πιστεύῃ εἰς αὐτοὺς καὶ ἴσως ὁ κίνδυνος ἐπικρέμαται πραγματικῶς.

Ἡ ἄμεσος ἄρα καὶ ἐπὶ ἀμφιβόλοις συγκίνησις καὶ συντάραξις τῶν νησιωτῶν οὐδὲν ὑπισχνεῖται βέβαιον καὶ ἀσφαλὲς ἀποτέλεσμα ἀγαθὸν· διὸ ὁ φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀναμένωμεν μόνον τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων ἐπαγρυπνοῦντες. Ὑπάρχουσιν ἔτι οἱ γνωματεύοντες ὅτι ἡ ἀνακήρυξις τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν ἀγγλικὴν διευκολύνει καὶ ἐπιταχύνει τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, διότι ἡ τύχη τῆς νήσου περιέρχεται οὕτως ὁλοσχερῶς εἰς τὴν διάκρισιν τῆν Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θὰ δύναται τότε νὰ διαθέτῃ αὐτὴν κατὰ βούλησιν. Λυπούμεθα ὅτι γνώμην τοιαύτην ἀποφαίνεται καὶ ἡ «Ἠχὼ τοῦ Λονδίνου», ἥτις ὤφειλε μείζονα νὰ τηρῇ ἐπιφύλαξιν περὶ τόσον σπουδαίων καὶ παρακινδυνευμένων κρίσεων καὶ γνωμῶν. Ἐκδίδεται ἐν τῷ μεγίστῳ κέντρῳ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου καὶ ὑπέχει μεγαλειτέρας εὐθύνας ἢ ὁ λοιπὸς Ἑλληνικὸς τύπος, διότι ὑποτίθεται ὅτι ἔχει τινὰ ἐπικοινωνίαν μετά τε τῆς Ἑλληνικῆς πρεσβείας καί τινων βρετανῶν πολιτικῶν, ὥστε ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει νὰ ὑπονοῆται ὡς διερμηνεύουσα καὶ γνώμας αὐθεντικάς. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐν Λονδίνῳ πρεσβεία ἔδει τοὐλάχιστον νὰ ἐμπνέῃ καὶ διευθύνῃ τὰς ἐθνικὰς καὶ πολιτικὰς σκέψεις τῆς ἐφημερίδος ταύτης καὶ τοῦτο θὰ ἦτο πρὸς τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτῆς. Ὅπερ δὲ μᾶλλον ἐπικίνδυνον, ἐν τῇ εἰδικῇ περιπτώσει τῆς διαλαλουμένης τροποποιήσεως τῆς Κυπριακῆς Συμβάσεως, ἐπειδὴ τὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἠχοῦς τοῦ Λονδίνου» ἔχει Κύπριος, δύναται νὰ πιστευθῇ ἐν Λονδίνῳ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐπικρατεῖ καὶ ἐν Κύπρῳ γνώμη.

Εὐτυχῶς ὁλοσχερῶς ἀντιτίθεται ἡ γνώμη τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ κεκηρυγμένων πάντων κατὰ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν ἀγγλικήν. Οἱ Κύπριοι Ἕλληνες πολιτικοί, οἱ ἐκπροσωποῦντες σήμερον ἐπισήμως τὸν Κυπριακὸν λαὸν ἀπέκρουσαν διαρρήδην αὐτὴν τὴν αὐτονομίαν τῆς Νήσου προτιμῶντες ταύτης τὸ καθεστώς, πολλῷ δὲ μᾶλλον μετὰ τοῦ λαοῦ ἀποκρούουσι τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν ἀγγλικήν.

Ἡ Κύπρος ὡς κτῆσις ἀγγλικὴ θὰ ἀποτελέσῃ ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς ἀγγλικῆς ἐπικρατείας καὶ ὡς τοιοῦτον διαφεύγει πλέον τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς πολιτικῆς μεγαλοφροσύνης(;) ἢ τῶν πολιτικῶν ὑπολογισμῶν αὐτῆς. Ἡ τύχη τῆς Κύπρου θὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ ἀγγλικοῦ κοινοβουλίου, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε θὰ ἀρνηνῆ νὰ ἀποσπάσῃ, καὶ ἕνα βράχον ἀπὸ τῆς βρεττανικῆς ἐπικρατείας καὶ ὑποστείλῃ τὴν σκέπουσαν αὐτὸν βρεττανικὴν σημαίαν.

Ὁ Λόρδος Ἀβερδὴν διαμαρτυρόμενος κατὰ τῆς ἐν τῷ ἀγγλ. κοινοβουλίῳ προτεινομένης προσαρτήσεως τῆς Ἐπτανήσου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὤκτειρε τὰς προηγηθείσας κυβερνήσεις, ὅτι δὲν εἶχον ἀνακηρύξει τὴν Κέρκυραν τοὐλάχιστον κτῆσιν ἀγγλικήν, ὅτε θὰ ἦτο ἀνάπόσπαστος ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς ἐπικρατείας.

Θὰ ἐρωτήσῃ τις ἴσως: τί λοιπὸν πρέπει νὰ πράξωμεν; Τολμῶμεν νὰ ἀπαντήσωμεν: Νὰ ἡρεμῶμεν ἀξιοπρεπῶς. Ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα ὁπωσδήποτε ἐν τῷ παρόντι νὰ ἐπιβάλωμεν οἱανδήποτε τροποποίησιν εἰς τὴν ἀνατολικὴν πολιτικὴν τῆς ἀγγλικῆς διπλωματίας διὰ μιᾶς σπασμωδικῆς συγκινήσεως καὶ διαμαρτυρίας, ἃς ἀναμείνωμεν κάλλιον ὅπως ὁδηγηθῶμεν ὑπὸ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν.

Ἐξακολουθοῦμεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι πρὶν διαλυθῶσι τὰ νέφη τῶν ἐγκυμονουμένων κινδύνων ἀπὸ τοῦ Συμμαχικοῦ πολέμου διὰ τῆς συνομολογήσεως τῆς ὁριστικῆς εἰρήνης τῶν ἐμπολέμων καὶ τοῦ παντελοῦς ἀφοπλισμοῦ τούτων, οὐδεὶς σώφρων καὶ νηφάλιος καὶ διορατικὸς πολιτικὸς θὰ ἐδημιούργει νέας ἀφορμὰς ἀνησυχιῶν καὶ κινδύνων ἀνὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν καὶ τὸν Ἀνατολικὸν ὁρίζοντα. Ἐδαφικαὶ μεταβολαὶ ἐν Ἀνατολῇ ἐπ' ὠφελείᾳ μιᾶς ἢ πλειόνων Μ. Δυνάμεων θὰ ἔδιδον τὸ σύνθημα τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Τουρκικῆς ἐπικρατείας, ἂν μὴ ἀνέφλεγον τὴν τρομερὰν πανευρωπαϊκὴν πυριτοπθήκην, ἐξ οὗ θὰ ἐπήρχοντο ἀφάνταστοι καὶ φρικαλέαι καὶ ἀνεπανόρθωτοι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸν πολιτισμὸν καταστροφαί.

Ἀδυνατοῦμεν διὰ τοῦτο νὰ πιστεύσωμεν ὅτι οἱ πολιτικοί—τῆς Ἀγγλίας μάλιστα—παρεφρόνησαν θέτοντες ἐν κινδύνῳ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην χάριν τῆς Κύπρου, καὶ αὐτὴν τὴν βρεττανικὴν κοσμοκρατίαν. Ἡ ἀγγλικὴ διπλωματία ὑπὸ τὴν συνετὴν καὶ ὑπέροχον διεύθυνσιν τοῦ Σὶρ Ἐδ. Γκρέϋ πρωτηγωνίστησεν ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης ἀγῶνι ἥτις πολλάκις διεκινδύνευσεν, καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν ἐκεῖθεν νὰ διακινδυνεύσῃ αὕτη.

Ἀλλὰ καὶ ἂν πράγματι ἡ Κύπρος νῦν ἢ βραδύτερον κηρυχθῇ κτῆσις ἀγγλική, τοῦτο θὰ ἦτο ἀληθὴς ἐθνικὴ συμφορὰ διὰ τὸν Ἑλληνικώτατον λαὸν αὐτῆς, ἀλλὰ οὔτε νὰ ἀπελπίσῃ οὔτε νὰ ἀδρανήσῃ πρέπει οὗτος πρὸ τηλικούτου κινδύνου.

Εἶνε κραταιὰ καὶ ἀκαταμάχητος ἡ βρεττανικὴ δύναμις ὥστε νὰ συντρίψῃ τοὺς νησιώτας δι' ἑνὸς νεύματος μόνου, ἀλλὰ καὶ τὸ δίκαιον τοῦ Κυπρ. Λαοῦ, εἶνε τοσοῦτον μέγα καὶ ἰσχυρὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου ὥστε νὰ μὴ πτοῆται καὶ νὰ τρέμῃ αὐτήν.

Ἡ ἀνακήρυξις τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν ἀγγλικὴν θὰ γένηται ἡ ἀφετηρία πείσμονος, σταθεροῦ, καὶ μακροῦ ἀγῶνος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἀνακαλοῦντος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἱστορίαν του τοὺς ἐνδόξους Ἑπτανησιακοὺς ἀγῶνας καὶ τούτων σφοδροτέρους ἔτι· ἡ Κύπρος θὰ ἀποβῇ ἄλλη Κρήτη, πρὸς ἣν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἡ Ἀγγλία ἔτεινε τὰς μακρὰς καὶ ἀρπακτικὰς ἀλλ' ἀβρὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ πάντοτε ἀπέσυρεν αὐτὰς πρὸ τῆς αἰχμῆς τοῦ Κρητικοῦ **μαυροφμάνικου.** *Αἱ στρατιωτικαὶ ἀρεταὶ τῶν Κυπρίων ἐθελοντῶν, ἐκτιμηθέντων ὑπὲρ αὐτοὺς τοὺς Κρῆτας, εἶνε μερικὴ ἐκδήλωσις τῶν κεκρυμμένων πολεμικῶν ἀρετῶν τῆς ὅλης Κυπριακῆς ψυχῆς, ἥτις πρὸ τοῦ ἐθνικοῦ κινδύνου θὰ ἐξεγερθῇ ὅλη καὶ θὰ γιγαντωθῇ ἀντιμέτωπος καὶ ἀκαταγώνιστος Λαβὶδ κατὰ τοῦ Βρεττανοῦ Γολιὰθ πιστεύουσα εἰς τ' ν Θεὸν καὶ τὸ Δίκαιον αὐτῆς.*

Ἀναλογιζόμεθα πάντες τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, ἂν ἐπιληθεύσῃ αἱ περὶ **κτήσεως τῆς Κύπρου** *διαδόσεις, ἀλλὰ καὶ ἂν σοβαρῶς σκεπτώμεθα νὰ ἀντεπέλθωμεν κατ' αὐτοῦ ἂς μὴ ἐξαντλώμεθα εἰς σπασμωδικὰς καὶ ὑστερικὰς κραυγάς, ἐμπνέοντες εἰς τοὺς κρατοῦντας καὶ ἐπιβουλευομένους τὴν ἐθνικὴν τύχην ἡμῶν μᾶλλον σεβασμὸν καὶ τιμὴν διὰ στάσεως σοβαρᾶς, εὐσταθοῦς καὶ ἀποφασιστικῆς.*

Ὁ ἀγὼν ἔσται μακρὸς, πείσμων καὶ ἐπώδυνος καὶ πρὸς τοιοῦτον ἀγῶνα ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ παρασκευαζώμεθα καὶ τὰς μελλούσας γενεὰς νὰ παρασκευάσωμεν καὶ καθοδηγήσωμεν.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ Α. Μ. ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ

Μακαριώτατε,

Μετὰ τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ὑψηλὸν ἀξίωμα Ὑμῶν ὡς Πρωθιεράρχου καὶ ἐθνάρχου τῆς θεοσώστου καὶ φιλοχρίστου Κύπρου εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ, προαγόμεθα ὅπως ὑπομνήσωμεν τὴν Ὑμ. Μακαριότητα, ὅτι ἡ Συνέλευσις τῶν Γενικῶν ἀντιπροσώπων πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου ἠξίωσεν ἐν πρώτοις παρ' ὑμῶν ὡς ὑποψηφίου τὴν ἔγκαιρον διευθέτησιν καὶ διαρρύθμισιν τῶν τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας, περιελθούσης εἰς ἀπόσυνθεσιν καὶ κατάπτωσιν ἀναξίαν τῶν μεγάλων καὶ ἐνδόξων παραδόσεων αὐτῆς καὶ ἀντικειμένην εἰς τὴν μεγάλην καὶ ἱερὰν ἀποστολὴν αὐτῆς ὡς θρησκευτικοῦ ἅμα καὶ ἐθνικοῦ ἱδρύματος.

Ὑπὲρ τὰ δέκα ὅλα ἔτη διήρκεσε σφοδρὸς καὶ ἀδιάπτωτος ὁ περὶ τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα ἀγών, καὶ ἡ μεγάλη πλειονότης τοῦ Ἱ. κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου ὑπὲρ τῆς ὑποψηφιότητος Ὑμῶν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν πατριωτικὴν πολιτείαν ὑμῶν ἔναντι τῶν κρατούντων, εἰς τὴν διαλαλουμένην ἀφιλοκέρδειαν καὶ γενναιοφροσύνην καὶ τὴν εὐστάθειαν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἀνεπηρεάστου χαρακτῆρος ὑμῶν.

Ἡ πλειονότης αὕτη ἡνωμένη καὶ ἀποφασιστικὴ ἀντεμετώπισε πάντα τὰ ἐπιπροσθοῦντα προσκόμματα, ἅτινα καὶ ἰσχυρὰ καὶ πολλάκις ἀπροσδόκητα καὶ ἀνυπέρβλητα ἠγείροντο πρὸ ταύτης. Ἐμπνεομένη ἔμως καὶ ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς στερρᾶς καὶ ἀκλονήτου πεποιθήσεως ὅτι ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς πλήρους καὶ σωτηρίας ἀνορθώσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, διὰ τῆς ἀνόδου εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον ἀνδρὸς δεδοκιμασμένων ἀρετῶν, οὔτε θυσιῶν οὔτε ἀγώνων ἐφείσθη, οὔτε κινδύνους ἐπτοήθη.

Ἡ ἐθνικὴ ἢ ἄλλως Κιτιακὴ πλειονότης, περιλαμβάνουσα τὰ $^{3}/_{4}$ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τὴν λύσιν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ἐθεώρει ὡς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνορθώσεως καὶ ὠνειροπόλει τὴν ἀναβίωσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἀνύψωσιν αὐτῆς πάλιν εἰς ὑπέροχον κέντρον Ἐκκλησιαστικὸν καὶ ἐθνικόν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐν πάσῃ περιπτώσει βουλεύματα κεδνὰ θὰ ἀπέρρεον καὶ ἀποφάσεις σεβασταὶ εἰς πάντας, καὶ τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν θρησκευτικὴν πορείαν ποιμένων καὶ ποιμνίου κατευθύνουσαν.

Ἤλπισεν ἡ πλειονότης αὕτη ὅτι, ἐν τῷ νέῳ Ἀρχιεπισκόπῳ θὰ ἀνεύρισκε ἀληθῆ πατέρα πνευματικὸν, ἀναδεικνύοντα τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν σκέπην καὶ προστασίαν τῶν χειμαζομένων εἰκόνων καὶ ἐλπίδα καὶ παρηγορίαν τῶν θλιβομένων, καὶ ἰατρεῖον τῶν μυστικῶς ἀλγουσῶν ψυχῶν, οἷαν θέλει καὶ ἀποτείνει ὁ θεάνθρωπος ἵδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας.

Διέρρευσεν ἤδη τετραετία ἀπὸ τῆς ἀνόδου ὑμῶν εἰς τὸν ἔνδοξον Θρόνον τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ ἀντὶ τοῦ προσδοκηθέντος ἔαρος ἐν τῇ Κυπριακῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀδιάσειστος καὶ ἀδιάπτωτος ἐπικρατεῖ χειμὼν ἐν αὐτῇ καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος φυλλορροοῦσιν ἔλαι αἱ ὑψηλαὶ καὶ δίκαιαι προσδοκίαι.

Σήμερον εὐτυχῶς ὁ λαὸς ἅπας διατελεῖ ἡνωμένος καὶ ὁμονοῶν καὶ πρὸ τῆς ἀπογοητευτικῆς καταστάσεως ἐν τῇ Κυπριακῇ Ἐκκλησίᾳ διερωτᾷ: πρὸς τί ἀρά γε ὁ μακρὸς ἐκεῖνος καὶ σφοδρὸς καὶ φλογερὸς ἀγὼν περὶ τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα; Μέχρι πότε ὁ Ἱ. κλῆρος θὰ διάγῃ ἐν ἀμαθείᾳ καὶ ἀπορίᾳ, καὶ μεγάλαι θρονικαὶ καὶ μοναστηριακαὶ περιουσίαι θὰ παραμένωσιν ἀνωφελεῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἱ. ἀποστολὴν αὐτῆς, καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία ἐπιτεινομένη καὶ ἐκτεινομένη ὁσημέραι θὰ ἀπειλῇ γενικὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν καὶ διαφθοράν;

Ἐὰν διατηρῆται ἔτι παρὰ τῷ λαῷ αἴσθημα θρησκευτικὸν, ὀφείλεται εἰς τὴν ἔμφυτον τῇ Ἑλληνικῇ ψυχῇ εὐσεβειαν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο διαστρέφεται καὶ ἐξασθενεῖ ἐπικινδύνως, διότι ἐλλείπει ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁ ζῶν καὶ ζωογόνος λόγος μετὰ τῆς ὑψηλῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς διδασκαλίας.

Ἐντούτοις ἡ Κυπριακὴ Ἐκκλησία, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην αὐτοκέφαλον ἀλλὰ ξενοκρατουμένην, εἶνε πεπροικισμένη δι' ἰδίας κτηματικῆς περιουσίας μετὰ προσόδων ἀσφαλῶν καὶ διὰ εἰσφορῶν εὐσεβῶν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος αὐτῆς, ἐκ παλαιοτάτων χρόνων καθιερωμένων, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς πρώτας καὶ κυριωτάτας ἀνάγκας, χωρὶς οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες νὰ κατατρύχωνται ὑπὸ οἰκονομικῶν στερήσεων καὶ περισπῶνται ὑπὸ κοσμικῶν ἀναγκῶν.

Δυστυχῶς ὅμως ὡς ἔχουσι σήμερον τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν φαίνεται αὕτη μὴ θεραπεύουσα τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ πληρώματος αὐτῆς καὶ οἱονεὶ ὡς ἵδρυμα περιττὸν οὐδεμίαν ἀσκοῦν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτό. Περιωρισμένη εἰς τύπους ξηροὺς καὶ γεγυμνωμένη τῆς πάλαι σεμνοπρεπείας καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτῆς ἀδυνατεῖ νὰ προσελκύῃ καὶ συγκρατῇ τὰ πλήθη, καὶ σταθερῶς ἐκπίπτει καὶ ἐξασθενεῖ.

Μεγάλη κυρίως ἐπικρατεῖ δυσπιστία τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς Ἱ. κτημοσύνης καὶ τῶν ἄλλοθεν προσόδων παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ὁσονδήποτε οὕτη καὶ ἂν ὑπάρχῃ χρηστή, διότι δὲν ἐπετράπη ἔτι ὁ ἐλεύθερος ἔλεγχος καὶ ἡ λεπτομερὴς λογοδοσία τῆς διαχειρίσεως ταύτης. Τούτων ἕνεκεν αἱ εὐσεβεῖς εἰσφοραί, αἱ ἔκπαλαι καθιερωμέναι ἐλαττοῦνται οὐχὶ διὰ γλισχρότητα τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δι' ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης· ὅτι ὅμως ὁ λαὸς ἐπιμένει ἄκμην ἀψοσιωμένος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του καταφαίνεται ἐκ τῆς εὐσεβοῦς γενναιοδωρίας μεθ' ἧς δαπανῶσιν αἱ κοινότητες πρὸς ἀνέγερσιν δαπανηροτάτων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὰ οἰκονομικὰ μέσα αὐτῶν, ἀλλ' ἀνεγείρουσι ταύτας ἵνα παραμένουσι κεναὶ κατὰ τὰς ἱερὰς τελετὰς ὡσεὶ πρὸς κόσμον καὶ ἐπίδειξιν μόνον ματαίαν ἀνηγέρθησαν.

Πολλαὶ ἐνοριακαὶ καὶ κοινοτικαὶ Ἐκκλησίαι εἶνε πεπροικισμέναι διὰ τακτικῶν καὶ ἀσφαλῶν προσόδων, αἵτινες καλῶς καὶ ἐπιτηδείως διαχειριζόμεναι θὰ συνετέλουν ἀποτελεσματικώτατα εἰς τὴν Ἐκκλ. ἀνόρθωσιν. Ἐντούτοις ὑπάρχουσι μὲν πολλοὶ εὐσεβεῖς διαχειρισταὶ τῶν ἐκκλησιαστ. προσόδων δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως πάντοτε εἰς τοιούτους ἡ διαχείρισις, διότι κατισχύουσιν ἄλλοι ἐπιτήδειοι καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσόδων λυμεῶνες. Φυσικοὶ φρουροὶ καὶ φύλακες τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων εἶνε αἱ προϊστάμενοι ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐφημέριοι.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες πρῶτοι ἢ ἀπάξιοῦσι νὰ λογοδοτήσωσιν ἢ λογοδοτοῦσιν ἀτελῶς καὶ αἱ πρόσοδοι διατίθενται κατὰ τρόπον οὐχὶ περιφανῶς κοινωφελῆ. Οἱ μὴ λογοδοτοῦντες καὶ μὴ ἐλεγχόμενοι ἀδυνατοῦσι νὰ ἐπιβάλωσι τὴν λογοδοσίαν καὶ τὸν ἔλεγχον εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐπιτροπὰς, καὶ οἱ ἐκεῖσε ἐφημέριοι στερούμενοι τῆς ἀποτελεσματικῆς ὑποστηρίξεως τῆς ἐκκλησ. ἀρχῆς, ἧς τὸ κῦρος ἔχει μεγάλως μειωθῇ, κατέστησαν ὑποχείριοι τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ πνευματικῶν προϊσταμένων τῆς κοινότητος, οἵους ἔταξεν ἡ Ἐκκλησία, ἀπέβησαν, ἁπλοῖ καὶ πειθήνιοι ὑπάλληλοι αὐτῶν.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ αὕτη ἀναρχία, παρόντων ἀρχιερέων εἰς τὰς οἰκείας Ἐπισκοπὰς, ἀλλ' ἀρχιερέων ἀνικάνων, δι' οὓς ἀνωτέρω εἴπομεν λόγους, ὅπως ἐξασκήσωσι τὸ κῦρος καὶ τὴν αὐθεντίαν αὐτῶν, συνεπάγεται ἀπελπιστικὴν ἀποσύνθεσιν ἥτις ἐπιτεινομένη ὁσημέραι ἀπειλεῖ τὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν καὶ ἔκλυσιν τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

Ὁ λαὸς ὅμως οὗτος ἀπὸ χαρακτῆρος ἐθνικοῦ φιλόθρησκος καὶ φιλόπατρις δὲν θὰ ἀφεθῇ νὰ κυλισθῇ εἰς τὸν ἠθικὸν βόρβορον, ὅπου ἐκυλίσθησαν ἄλλοι λαοί.

Ἐν Ἑλλάδι ὠργίασεν ἐπὶ μακρὸν ἡ κακοπολιτεία καὶ ἡ βασιλικὴ ἀδράνεια καὶ ἀδιαφορία ἐνεθάρρυναν καὶ ἐπέτειναν τὴν πολιτικὴν κατάπτωσιν καὶ δυσφορίαν, ἥτις ἤγαγεν εἰς τὰς ἐθνικὰς συμφορὰς τοῦ 1897. Καὶ μετὰ τὴν συμφορὰν ταύτην ἡ κακοπολιτεία ἐπέμεινεν ὀργιάζουσα καὶ περιήγαγε τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἰς ταπεινώσεις καὶ ἐξευτελισμοὺς, οἵτινες ἀντὶ νὰ ἀποθαρρύνωσι τὸν εὐγενῆ τούτων λαὸν, ἐξεγέρθη οὗτος ὡς εἷς ἄνθρωπος καὶ γιγαντωθεὶς ὑπὸ τῆς βαθέως τρωθείσης φιλοτιμίας του ἐστασίασε κατά τε τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν του καὶ ἐπέβαλε τὴν καθολικὴν ἀνόρθωσιν εἰς τὸ ἀποσυνθεθειμένον Κράτος καὶ ἐν θέλησίν του εἰς τὴν ἰσόβιον δυνατείαν του, μὴ διστάσας καὶ τοὺς βασιλόπαιδας νὰ ἀπομακρύνῃ τοῦ στρατοῦ καὶ τὸν Βασιλέα νὰ ἀπειλήσῃ δι' ἐκθρονισμοῦ.

Ἡ ἐθνικὴ ἐκείνη ἐπανάστασις ἀνέδειξε τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς τεσσάρων μόνον ἐτῶν ἔνδοξον καὶ μεγάλην, ἀξίαν τῶν μεγάλων παραδόσεων καὶ τῆς ἀθανάτου ἱστορίας αὐτῆς.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐσώθη καὶ ἐμεγαλύνθη δι' ἑαυτοῦ οὔτε διαφαρὲν οὔτε ἐκφυλισθὲν ὑπὸ κακοπολιτείας ἀκατανομάστου.

Τὴν ὑπόμνησιν ταύτην ποιούμεθα, Μακαριώτατε, ἀπροκάλυπτον, ἵνα μὴ λησμονήσητε ὅτι οὐδεμία θέσις πολιτικὴ ἢ ἐκκλησιαστικὴ εἶνε τόσον ἀσφαλὴς ὥστε νὰ μὴ ὑπόκηται εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἔθνους ἢ τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀπέρρευσεν.

Διὰ τῆς μεγάλης λαϊκῆς πλειονοψηφίας Μακαριώτατε ἀνήλθετε, τὸν ἔνδοξον Θρόνον τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα ἐναντίον τῆς θελήσεως τῆς δημαίνοντος μειονοψηφίας. Ὁ τέως διγρημένος λαὸς διατελεῖ ἤδη ἀρρήκτως ἡνωμένος καὶ ὁμόφωνος, ἀπαιτῶν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀνόρθωσιν, καὶ ἂν ἐπιμένητε περιφρονοῦντες τὸν λαὸν ὅστις ἀνεβίβασεν ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς ἀνορθώσεως ταύτης πολὺ ἀργὰ θὰ πεισθῆτε περὶ τῆς πλάνης ὑμῶν.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι τῆ π. Τρίτῃ ἀνελθόντες εἰς τὸ Ἁρμοστεῖον ἐπέδοσαν πρὸς τὸν Ἁρμοστεύοντα τὸ κάτωθι ἐπίκαιρον ὑπόμνημα ἵνα ἀποστείλῃ τοῦτο εἰς Λονδῖνον διὰ τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου:

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Ὑπουργὸν τῶν Ἀποικιῶν.

Ἐντιμότατε,

Οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ τῆς Κύπρου ἐν τῆ παρούσῃ θέσει τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων θεωροῦσιν εὔθετον τὴν περίστασιν, ἐκτελοῦντες ἣν ἔχουσιν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, νὰ καταστήσωσιν εἰς τὴν ὑμετέραν Ἐντιμότητα καὶ δι' Αὐτῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος σαφῶς γνωστὸν τὸ φρόνημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ τύχην.

Αἱ μεταβολαί, αἱ ὁποῖαι συντελοῦνται ἐν τῆ ἐθνικῆ ζωῆ τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, καὶ τὸ καθόλου πνεῦμα τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ὁποῖον διέπει ἐπὶ τούτου τὴν Εὐρωπαϊκὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων δικαιολογοῦσι καὶ ἐπιβάλλουσι πᾶσαν ἐκδήλωσιν καὶ τοῦ φρονήματος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ περὶ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ τύχης καὶ πᾶσαν ἔκκλησιν πρὸς τὴν κραταιὰν προστάτιδα τοῦ δικαίου τῶν ἐθνοτήτων Μεγάλην Βρεττανίαν πρὸς ἀνάλογον ἀναγνώρισιν καὶ τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς Κύπρου.

Ἡ Κύπρος, Ἐντιμότατε, ὑπῆρξε πάντοτε χώρα Ἑλληνικὴ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν, ἥτις συνείδησις σήμερον κρατύνεται ἐπὶ μᾶλλον ἐκ τῆς ἐν γένει ἀναγεννήσεως καὶ προόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ οὐδὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ παρεμποδίσῃ τὴν σταθερὰν ἐπιθυμίαν καὶ προσπάθειαν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ὅπως ἀποτελέσῃ ἡνωμένον πολιτικὸν σῶμα μετὰ τῶν ὁμοφύλων του καὶ συνεργασθῇ μετ' αὐτῶν ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν σκοπῶν τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὑπὲρ τοιαύτης πολιτικῆς μεταβολῆς ἐκφράζει σήμερον ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἀπεριφράστως τὴν γνώμην καὶ θέλησίν του. Εὐγνωμονεῖ τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν δι' ὅσα ἀγαθὰ προὐξένησεν εἰς τὴν νῆσον διὰ τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς, ἣν ἐπήνεγκεν εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ 1878, ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμεῖ νὸ ὑπενθυμίσῃ ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἀπαλλάττουσα τὴν νῆσον τοῦ Τουρκικοῦ καθεστῶτος ἀνελάμβανε καὶ ἀνάλογον ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ προαγάγῃ τὸν πολιτικὸν αὐτῆς βίον καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν εὐημερίαν αὐτῆς εὐνοοῦσα τὸ ἔργον τῆς προσαρτήσεως τῆς νήσου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον.

Κατὰ τὸ 1878 δὲν ἠρωτήθη ὁ Κυπριακὸς λαὸς περὶ τῶν ὅρων τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ μεταβολῆς. Τὸ τοιοῦτο βεβαίως δὲν θὰ ἦτο δίκαιον νὰ ἐπανληφθῇ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν ὑπὸ τοῦ μεγαλοφρονος Ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ τῆς πεφωτισμένης Κυβερνήσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποβάλωμεν ἔτι ἄταξ διαμαρτυρίαν διὰ πᾶσαν περὶ τῆς τύχης ἡμῶν συμφωνίαν, ἥτις δὲν θὰ προσηρμόζετο πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὰ ἀναφαίρετα δίκαια ἡμῶν ὡς ἀνθρώπων καὶ ὡς φυλῆς, καὶ νὰ δηλώσωμεν εὐλαβῶς ὅτι πᾶσαν τυχὸν συμφωνίαν μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐκλαμβάνομεν μόνον ὑπὸ τὸ πνεῦμα ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεττανία θὰ ἠδύνατο ἐλευθέρως νὰ διαθέσῃ πολιτικῶς τὴν νῆσον συμφώνως πρὸς τοὺς ἀναλλοιώτους πόθους καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, Ἐντιμότατε, εἴχομεν ἀποβλέψῃ ἀνεκαθεν εἰς τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἀποστολὴν τῆς Ἀγγλίας ἐν Κύπρῳ. Αἰσθανόμεθα καὶ σήμερον τὸ καθῆκον νὰ ἐπαναλαβωμεν τὸ φρόνημα τοῦτο καὶ τὴν ἔκκλησιν τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καὶ ἀποτεινόμενοι ἐλευθέρως πρὸς ἐλεύθερον καὶ μέγα χριστιανικὸν Κράτος ἡγεμονεῦον ἐν τῆ ἐξελίξει τῶν τυχῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ ζητήσωμεν δικαιοσύνην, νὰ ζητήσωμεν ἐλευθερίαν καὶ προορισμὸν ἐθνικόν, προσαρτώμενοι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον.

Παρὰ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, τῆς σθεναρᾶς συνηγόρου τοῦ δικαίου τῶν ἐθνοτήτων, ἀναμένομεν προσεχῆ τῆς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς Ἑλληνικωτάτης καὶ Ἱστορικῆς ταύτης νήσου.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν, Ἐντιμότατε, εὐπειθέστατοι Ὑμῶν θεράποντες.

Λευκωσία τῆ 30. 5. 913.

Οἱ Ἕλληνες βουλευταί.

(Ἕπονται αἱ ὑπογραφαί).

ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ ΔΙΑΒΗΜΑ

Ἡ ὑποβολὴ τοῦ ἄνωθι ὑπομνήματος ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον καὶ ἐπίκαιρον διάβημα, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν μετεώρων πραγμάτων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ τῶν ἐπιμόνων διαδόσεων περὶ ἐπικειμένης ἢ τετελεσμένης τροποποιήσεως τῆς Κυπριακῆς Συνθήκης, καθ' ἣν ἡ Κύπρος καθίσταται κτῆσις ἀγγλικὴ ἢ προτεκτοράτον.

Τὸ ὑπόμνημα τῶν κ. κ. βουλευτῶν διερμηνεύει πιστότατα τὸ γνησιώτατον φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου εἶνε δὲ συντεταγμένον ἀληθῶς εἰς ὕφος προσφορώτατον εἰς τὰς παρούσας ἐθνικὰς περιστάσεις τῆς φυλῆς ἡμῶν καὶ μετὰ τῆς μετριοπαθείας καὶ λεπτότητος συνδυάζει τὸ ἔντονον καὶ ἀποφασιστικόν.

Τὸ ὑπόμνημα τῶν κ. κ. βουλευτῶν ἀναδείκνυται ἀληθῶς ἐμπνευσις μετὰ τὴν τηλεγραφικὴν ἀγγελίαν ἐκ Λονδίνου πρὸς τὴν Λευκωσιατικὴν «Ἐλευθερίαν τῆ π. Τετάρτῃ, καθ' ἣν ὁ «Μαγκεστριακὸς Φύλαξ» μία τῶν σοβαρωτέρων ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων τῆς Ἀγγλίας βεβαιοῖ ὅτι τὸν Ἁρμοστὴν Σὶρ Γκοὺλδ Ἄδαμς μετεκαλέσατο ἐκ Κύπρου ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἵνα συνεννοηθῇ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς μελετωμένης ἀνακηρύξεως τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν βρεττανικήν, **τὴν μεταβολὴν δὲ ταύτην ὅτι ἐπιδοκιμάζει καὶ ἡ πλειονότης τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.**

Δύνανται οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ νὰ ἐπιδιώκωσι τὴν συμφέρουσαν εἰς αὐτοὺς πολιτικήν, δὲν δικαιοῦνται ὅμως νὰ παραχαράττωσι καὶ συκοφαντῶσι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ τὸν χαρακτῆρα ξένων λαῶν.

Εἶνε πράγματι στυγερὰ συκοφαντία ἡ βεβαίωσις ὅτι ἡ πλειονότης τοῦ Κυπρ. λαοῦ ἐπιδοκιμάζει τὴν ἀνάκηρυξιν τῆς Κύπρου εἰς κτῆσιν ἀγγλικήν, διότι καὶ ἂν ὀλίγοι μόνον Κύπριοι Ἕλληνες ἐπιδοκίμασαν αὐτήν, τοῦτο ἔγραψαν ὑπὸ τῆς πεπλανημένης γνώμης ὅτι οὕτω διευκολύνεται ἡ ἐθνικὴ ἀποκατάστασις τῆς Κύπρου. Ἐὰν τὴν βεβαίωσιν ταύτην παρέσχεν ὁ Σὶρ Γκοὺλδ Ἄδαμς πρὸς τὴν Μαγκεστριανὴν ἐφημερίδα διέπραξεν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει ψευδολογίαν ἀσύγγνωστον καὶ ἀνάρμοστον καὶ εἰς κοινὸν καὶ χυδαῖον ἄνθρωπον.

Προσωπικῶς ἡ Α. Ἐξοχότης ἔσχε πεῖραν τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Κυπρίων Ἑλλήνων μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ περιοδείαν ἀνὰ τὴν Νῆσον μετὰ τὸ προκληθὲν ζήτημα τῶν Ἑλληνικῶν σημαιῶν ἀνὰ τὴν Καρπασίαν, εἶδε δὲ πανταχοῦ τῆς Νήσου ζωηρότατα ἐκδηλούμενον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα.

Δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ «Μαγκεστριακὸς Φύλαξ», διαπρεπὴς ἐφημερὶς ἐξ ὑστεροβουλίας ἐχάλκευσε τὴν συκοφαντίαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ ὁ σὶρ Γκοὺλδ Ἄδαμς δὲν πιστεύομεν ὅτι θὰ κατήντα εἰς τηλικαύτην ψευδολογίαν ἐκ πείρας προσωπικῆς πεπεισμένος πόσον εὐσταθὲς καὶ βαθὺ εἶνε τὸ ἐθνικὸν φρόνημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἀφοῦ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ φαίνονται λογιζόμενοι καὶ τὴν κοινὴν ἐν Κύπρῳ γνώμην ἐπὶ τῆς θρυλλουμένης τροποποιήσεως τῆς συνθήκης, δύνανται νὰ προκαλέσωσι δημοψήφισμα δηλοῦντες μὲν τὴν ἄρσιν τοῦ ὑποτελικοῦ φόρου ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσαεὶ ἀπώλειαν τῆς Κύπρου διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ θὰ πεισθῶσιν ὅτι οἱ Κύπριοι Ἕλληνες ἀληθῶς δὲν θὰ ἀντήλλασσον τὰς ἐθνικὰς ἐλπίδας των πρὸς οἱανδήποτε θησαυρόν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΕΣ

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤ. ΖΗΤΗΜΑ

[Τῆ π. Τρίτῃ τὸ Ἐκπαιδ. Συμβούλιον συνεδρίασε τῆ πρωΐᾳ καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν κ. κ. Ἐκπαιδευτικῶν Πραγματογνωμόνων καὶ συνεζήτησαν περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων.]

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Ἀπὸ τῆς τελευταίας Συνελεύσεως οἱ πραγματογνώμονες περιῆλθον πολλὰς πόλεις καὶ χωρία. Εἶδον πολλὰ σχολεῖα καὶ πολλοὺς διδασκάλους. Προσεπάθησαν νὰ λάβωσι τὰς καλλιτέρας πληροφορίας παρὰ τῶν ἐγκριτ. πολιτῶν καὶ ἔρχονται νὰ θέσωσι μερικὰ συστήματα κατ' ἐπιλογήν.

Ὡς πρὸς τὸ χρηματ. ζήτημα πῶς θὰ γένηται ἡ χρηματ. πρόνοια, πῶς θὰ διορίζωνται οἱ διδάσκαλοι κ.λ.π. οἱ πραγματογνώμονες θὰ θέσωσιν ἐνώπιον ὑμῶν δύο ἢ τρεῖς μεθόδους πρὸς ἐκλογὴν παρ' ὑμῶν.

Κατ' οὐδένα λόγον θὰ προτείνωσιν ἐπέμβασιν εἰς τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας ἀλλὰ θὰ κάμωσιν εἰσηγήσεις. Πρέπει νὰ τελειώσωμεν τὴν ἐργασίαν σήμερον διότι ὁ καιρὸς μας αὔριον καὶ μεθαύριον εἶνε κατειλημμένος.

Ὁ κ. *TALBOT*: Ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω ὅτι μέγα ἐνδιαφέρον ἠσθάνθημεν ἐκ τῆς πείρας ἣν διὰ βραχέος χρόνου ἀπεκομίσαμεν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τῶν σχολείων. Καίτοι δὲ ὀλίγα σχολεῖα ἐπεσκέφθημεν εἶνε χαρακτηριστικὴ ἡ ἐντύπωσις ἵνα ἐννοήσωμεν περὶ τῆς ὅλης καταστάσεως τῶν ἐν Κύπρῳ Σχολείων. Καὶ εἰς τινα Σχολεῖα ἢ ἐπίσκεψις μας ἦτο τυπική, εἰς ἄλλα ὅμως ἐξητάσαμεν ἐπιμελῶς.

Ἐπίσης ὡς πρὸς τὸ χρηματικὸν καὶ διοικητικὸν μέρος τοῦ ζητήματος ἐλάβομεν διαφωτιστικὰς πληροφορίας παρ' ἐγκρίτων πολιτῶν τῶν ἄλλων κοινοτήτων. Ἐξετιμήσαμεν μεγάλως τὴν προθυμίαν καὶ τὴν παρρησίαν μεθ' ὧν ὡμίλησαν πρὸς ἡμᾶς καὶ εἶπον τὰς γνώμας αὐτῶν.

Ἀλλὰ βεβαίως διατυποῦντες τὰς προτάσεις ἡμῶν εἴμεθα ἠναγκασμένοι, οἱαιδήποτε καὶ ἂν εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἡμῶν κλίσεις, νὰ θέσωμεν προτάσεις καὶ γνώμας, αἵτινες ἐκ τῆς πείρας ἡμῶν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ γένωνται δεκταὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν.

Βεβαίως αἱ γνῶμαι θὰ εἶνε ἁπλαῖ εἰσηγήσεις. Ὑπεράνω παντὸς ἄλλου ζητήματος ἐγένετο εἰς ἡμᾶς ἀρκετὴ ἐντύπωσις ὅτι πρὸ παντὸς ὑπάρχει ἀνάγκη χρήματος, ὅτι οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων γίνονται ἐπὶ κλίμακος πολὺ χαμηλῆς καὶ ὅτι οἱαιδήποτε μεταβολαὶ ἂν γείνωσι, οὐσιῶδες πρὸ παντὸς εἶνε ἡ αὔξησις τοῦ μισθοῦ τῶν διδασκάλων. Καὶ ὅτι ἐπίσης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀσφαλεστέρα διακατοχὴ τῆς θέσεως τοῦ διδασκάλου καὶ εἴδός τι συντάξεως, ἐφ' ἧς νὰ στηρίζεται, ὅταν ἀποσύρεται τῆς ὑπηρεσίας.

Παρετηρήσαμεν· ἀνεπάρκειαν ὑγιεινῆς εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἀνεπάρκειαν σχολ. ἐπίπλων καὶ χαρτῶν.

Νοεῖται ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον φρονεῖ ὅτι τὴν δαπάνην τῆς ἀποικοδομήσεως σχολ. κτιρίων πρέπει νὰ ὑφίστανται αἱ κοινότητες. Ἡ πρώτη κατ' ἐπιλογὴν μέθοδος ὡς πρὸς τὸ χρηματικὸν ζήτημα φαίνεται εἰς ἡμᾶς ὡς δρθὴ ἡ ἑξῆς: Ἡ Κυβέρνησις νὰ εὕρῃ ἐκ τῶν κεντρ. δημοσ. προσόδων τὸ ἥμισυ (50 %) τῆς δαπάνης ἥτις χρειάζεται διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων. Ἡ Κυβέρνησις δηλ. νὰ ἀναλάβῃ νὰ πληρώνῃ τὰ 50 % οἱαδήποτε ἤθελε εἶναι ἐν συνόλῳ ἡ μισθοδορία τῶν διδασκάλων ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ τὰ ἄλλα 50 % νὰ εἰσφέρωσιν αἱ κοινότητες πόλεων καὶ χωρίων, εἴτε διαιτηροῦσαι τὸ παρὸν σύστημα κατανομῆς εἴτε θέτουσαι ταῦτα ἐπὶ τοῦ κτηματικοῦ φόρου. Ποιοῦμαι εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ κτημ. τ. φόρου διότι γνωρίζω ὅτι εἶνε πολὺ ἀντιδημοτικὴ ἡ ὑπάρχουσα κατανομή. Τὸ πρῶτον ἥμισυ τὸ ὁποῖον θὰ πληρώνῃ ἡ Κυβέρνησις, θὰ τὸ ἐξεύρῃ δι' ἐμμέσου φορολογίας. Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσις τοῦ διδασκάλου τότε θὰ παραμένῃ εἰς τὰς ἐκπαιδ. Ἐπιτροπάς.

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν μέθοδον εἶνε νὰ ἀναλάβῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξεύρῃ διὰ δημοσ. προσόδων ὁλόκληρον τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον χρειάζεται διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων, ὁπότε θέλει καταργηθῇ τὸ παρὸν σύστημα κατανομῆς. Ἀλλὰ τότε ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀπαιτήσῃ πρόσθετον ἔλεγχον, ἐννοῶ ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν καὶ τὴν παῦσιν τῶν διδασκάλων, καὶ ὄχι ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ προγράμματος καὶ τῆς διδασκομένης ὕλης, ὅπερ θὰ παραμείνῃ ὡς τώρα εἰς τὸ Ἐκπαιδ. Συμβούλιον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν μέθοδον οἱ διδάσκαλοι θὰ λαμβάνωνται ἐξ αὐθεντικοῦ καταλόγου ὃν θὰ ἑτοιμάζῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς ὃν θὰ ὁρίζεται ἡ τάξις καὶ ὁ μισθὸς τοῦ διδασκάλου. Ἡ τάξις θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπαρκείας τοῦ διδασκάλου εἰς τὸ ἔργον τοῦ. Ἡ Κυβέρνησις θὰ ἄγηται ἐξ ἐκπαιδευτικῶν καθαρῶς σκοπῶν κατὰ τὴν σύντ ξιν τοῦ καταλόγου τούτου καὶ θὰ ὁδηγῆται ὑπὸ τῶν προσώπων τῶν ἐγόντων πρακτικὴν πεῖραν καὶ γνῶσιν τῶν διδασκάλων, ἤτοι ὑπὸ τοῦ Ἕλλληνος Ἐπόπτου.

Τρίτη μέθοδος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Νὰ ἀφεθῇ εἰς ἑκάστην πόλιν ἢ χωρίον νὰ ἐκλέξῃ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν μέθοδον πρὸς ἐφαρμογὴν· νὰ ἀποφανθῇ δηλ. διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἑκάστη πόλις ἢ χωρίον ἂν προτιμᾷ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν μέθοδον. Ἂν πόλις τις ἢ χωρίον ζητήσῃ π. χ. νὰ πληρώνῃ ἡ Κυβέρνησις 50 ο)ο καὶ ἡ κοινότης τὰ ἄλλα 50 ο)ο νὰ δικαιῶται νὰ τὸ πράξῃ ἐλευθέρως καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ τὸ ἐκτελῇ.

Καθ' ἣν περίπτωσιν θὰ ἐπαύετο διδάσκαλός τις, θὰ τίθενται ἐνώπιον αὐτοῦ ὅλοι οἱ λόγοι δι' οὓς πρέπει νὰ παυθῇ καὶ θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ δώσῃ οἱασδήποτε ἐξηγήσεις, ἐκτὸς δὲ σοβαρωτάτου παραπτώματος, δὲν θὰ παύεται πρὸ τῆς παρελεύσεως 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως πρὸς αὐτὸν τῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι ἐπιβαρύνουσιν αὐτόν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Καθόσον ἠννόησα, κατὰ τὴν πρώτην μέθοδον θὰ πληρώνουν αἱ κοινότητες τὴν δαπάνην τῆς οἰκοδομῆς τῶν κτιρίων, τὰ 50 ο)ο τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων δι' ἐμμέσου φορολογίας καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ διὰ κατανομῆς ἤτοι ὅλην τὴν δαπάνην τῶν σχολείων θὰ πληρώνῃ ὁ λαός.

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι πάντοτε ἐκτοῦ λαοῦ θὰ προέρχηται πᾶσα φορολογία.

ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ. Ἡ Α. Μακαριότης ἐννοεῖ ὅτι θὰ προστεθῇ εἰδικὴ πρόσθετος φορολογία ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἐνῷ ἀναμένομεν νὰ προσφερθῇ ἡ δαπάνη ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν γενικῶν προσόδων.

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἐὰν αἱ γενικαὶ πρόσοδοι ἐπαρκῶσι, τότε δὲν θὰ ἐπιβληθῇ πρόσθετος φορολογία.

ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ. Ἤτο ἀναγκαία ἡ ἐξήγησις αὕτη ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Καὶ τί προσφέρει ἡ Κυβέρνησις ὥστε νὰ δώσωμεν εἰς χεῖρας αὐτῆς χειροδεμένους τοὺς διδασκάλους καὶ τὰ σχολεῖα; Πρόκειται συγχρόνως διὰ τῶν μεθόδων ἃς προτείνουσιν οἱ κ. κ. πραγματογνώμονες νὰ χαιρωσιν αἱ κοινότητες τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμιγνύωνται καὶ ἐνδιαφέρωνται διὰ τὴν παιδείαν των. Τοιαῦτας προτάσεις δὲν ἀνέμενον παρὰ τῶν ἐντ. πραγματογνωμόνων. Κατ' ἐμὲ δέ, δὲν εἶμαι διόλου διατεθειμένος νὰ ἀφαιρέσω τὰ δικαιώματα τῆς διευθύνσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν χωρῶν ἀπὸ τὰς κοινότητας.

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἡ Ἐπαρχ. Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπὴ θὰ διορίζῃ καὶ θὰ παύῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου, ὃν θὰ καταρτίζῃ ἡ Κυβέρνησις.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Δηλαδὴ περισσότερον θὰ εἶνε ἐναντίον μας τὸ ζήτημα. Ἡ Ἐπαρχ. Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπὴ ἐκλέγεται παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ ἀντιπροσωπεύει περισσότερον τῆς Κυβερνήσεως τὸν λαόν.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐρωτήσω ἂν φρονῇ ἡ Α. Μ. ὅτι ἡ Χωριτ. Ἐπιτροπὴ εἶνε καλὸς κριτὴς τῆς ἐργασίας τοῦ διδασκάλου.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Ἡ Χωριτικὴ Ἐπιτροπὴ εἶνε καλὸς κριτὴς εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ διδασκάλου, δύναται νὰ παρακολουθῇ πότε εἰσέρχεται εἰς τὸ σχολεῖον, πότε ἐργάζεται ἢ λείπει ὁ διδάσκαλος. Ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ὑπάρχουσιν Ἐπαρχιακαὶ Ἐπιτροπαί, Ἐπόπτης, καὶ Ἀρχιεπόπτης, οἱ ὁποῖοι ἐπιβλέπουν τὴν ἐργασίαν των. Εἰς τὰ πλεῖστα χωρία ὑπάρχουσιν ἤδη μεμορφωμένοι ἄνθρωποι ἐξίσου πρὸς τοὺς διδασκάλους.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Εἰς ὅλα τὰ χωρία;

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Εἰς τὰ πλεῖστα, εἶπα· ἐξ ἄλλου δὲ ἐκ τῶν σχολείων μας ἐξέρχονται τακτικὰ μεμορφωμένοι ἄνθρωποι διὰ τὰ χωρία.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Ποία εἶνε ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν Διδασκάλων τῶν συστάσεων τοῦ Ἐπόπτου; Ἡ Χωριτ. Ἐπιτροπὴ δίδει τὴν πρέπουσαν προσοχὴν εἰς αὐτάς.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Γνωρίζω, ὅτι συχνὰ ἡ Χωριτ. Ἐπιτροπὴ μεταχειρίζεται τὴν κακὴν γνώμην τοῦ Ἐπόπτου καὶ τὴν ρίπτει κατὰ πρόσωπον τοῦ διδασκάλου ὃν παύει διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤ. Γνωρίζομεν περίστασιν καθ' ἣν ἀκατάλληλος διδάσκαλος διορίζεται ἕνεκα τῆς ἐπιρροῆς του παρὰ τῇ Χωριτ. Ἐπιτροπῇ, ἀλλὰ οὐδέποτε κατάλληλος διδάσκαλος ἔμενεν ἄνευ θέσεως.

ΛΙΑΣΙΔΗΣ. Κατ' οὐδένα λόγον εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ ἐπιτρέψωμεν οἱανδήποτε ἀνάμιξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ Ἐκπαιδευτικά μας.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤ. Δὲν γνωρίζω ἂν ἡ Ἀγγλία εἶνε φιλελευθέρα χώρα ἢ οὔ, πληροφορῶ ὅμως, ὅτι τελευταίως ἐν Ἀγγλίᾳ ἀφῃρέθη ἡ ἐκπαιδευτ. ἐξουσία ἀπὸ κατωτέρας ἐπιτροπείας καὶ ἀνετέθη εἰς ἀνώτερα συμβούλια.

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἀρνεῖσθε ὅτι σήμερον διορίζονται διδάσκαλοι ἐξ εὐνοίας ἢ συγγενείας τῶν Χωριτ. Ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν διορίζουν τὸν κατάλληλον διδάσκαλον;

ΛΙΑΣΙΔΗΣ. Γενικῶς κάμνουν τὸ καθῆκον των, καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν θὰ διωρίζοντο διὰ συγγένειαν ἢ εὔνοιαν.

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Εἴσθε διατεθειμένοι νὰ δεχθῆτε τροποποίησιν· εἰς τὸν νόμον καθ' ἣν νὰ μὴ διορίζηται διδάσκαλος ἐγχώριος ὡς συμβαίνει ἐν Ἰρλανδίᾳ;

ΛΙΑΣΙΔΗΣ. Ἐν Κύπρῳ δὲν θέλομεν νὰ ἐξοστρακίσωμεν καὶ τὸν καλὸν διδάσκαλον τοῦ χωρίου του, διότι εἶνε ἐγχώριος. Οἱ πραγμοτογνώμονες ἔπρεπε νὰ ζητήσωσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸ σημείωμα, τὸ ὁποῖον ἔχομεν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ προτείνωσι φιλελεύθερον σύστημα.

(ἀκολουθεῖ).

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΕΣ

Η ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ

Οἱ ἄγγλοι ἐκπαιδευτικοὶ πραγματογνώμονες ἀπὸ μηνὸς σχεδὸν μελετῶντες τὰ τῶν Σχολείων ἡμῶν καὶ πρὸς πολλοὺς τῶν ἐγκρίτων καὶ ἐπαιτίων συνομιλοῦντες, ἐξήνεγκαν ἐπισήμως τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν καὶ τῶν συνεντεύξεων αὐτῶν ἐν ἐκτάκτῳ συνεδρίᾳ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆ π. Τρίτῃ, ἧς τὰ πρακτικὰ ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου καὶ ἐφεξῆς.

Συνοψίζομεν ἐνταῦθα τὰς γνώμας καὶ τὰς προτάσεις τῶν κ. κ. Πραγματογνωμόνων, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι δὲν ἔμειναν ἀτυχῶς ἀνεπηρέαστοι ὑπὸ τοῦ στενοῦ καὶ ταπεινοῦ πνεύματος τῆς ἀποικιακῆς ἐνταῦθα ὑπηρεσίας.

Παραδόξως προέτειναν οὗτοι ὅπως αὐξηθῶσι μὲν οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων, τὰς ἐκπαιδευτικὰς ὅμως δαπάνας νὰ καταβάλλωσιν ἐξ ἡμισείας ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ λαός. Ἡ Κυβέρνησις θὰ πορίζεται τὸ ἐπιβαρύνον αὐτὴν ποσὸν δι' ἐμμέσου φορολογίας καὶ ὁ λαὸς εἴτε θὰ πληρώνῃ κατὰ τὸ ἰσχύον σύστημα κατανομῆς εἴτε διὰ προσθήκης εἰς τὸν κτηματ. φόρον. Τοῦτέστιν ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀπαλλαγῆ καὶ τῶν σήμερον χορηγουμένων ὑπ' αὐτῆς £ 7,000 καὶ ἅπασα ἡ ἐκπαιδευτικὴ δαπάνη νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν τόπον διὰ προσθέτου ἁπλῶς φορολογίας.

Οἱ κ. κ. Πραγματογνώμονες διετύπωσαν τὴν ἀξίωσιν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἐὰν κατέβαλλεν αὕτη τὰς δαπάνας τῆς Παιδείας θὰ εἶχε τὴν ἀξίωσιν οὐ μόνον οἰκονομικ

καὶ λυπούμεθα ὅτι οὐδεὶς τῶν Ἑλλ. ἀντιπροσώπων ἤγειρε τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν τῷ Ἑκπαιδ. Συμβουλίῳ ἐνώπιον τῶν κ. κ. Πραγματογνωμόνων.

Πολλάκις τὸ σκάνδαλον τοῦτο κατηγγέλθη ἐν τῷ Νομοθ. Συμβουλίῳ, καὶ ἐλησμονήθη ἀτυχῶς ἐν ἐπικαίρῳ στιγμῇ.

ΑΔΔΙΡΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

Ὦμεν Ἕλληνες οὐχὶ Γραικύλοι!

Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἐκκλησιν πρὸς τὸ Πανελλήνιον **πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου** καὶ ἀπορεῦμεν διατί ἡ Α. Μεγαλειότης δὲν ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς τὴν κυκλοφορίαν αὐτῆς.

Νωπὰ ἔτι εἶνε τὰ πτώματα τῶν ἡρώων, καὶ χαίνουσιν αἱ τίμιαι πληγαὶ τῶν ἡρωϊκῶν ἀγωνιστῶν, πενθηφοροῦσι δὲ χιλιάδες οἰκογενειῶν καὶ χιλιάδες ὀρφανῶν ἔχουσιν ἀνάγκην περιθάλψεως καὶ ἄρτου. Ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εὑρίσκεται ἤδη ἀντιμέτωπον πρὸς ἐχθρὸν ἀγριώτερον καὶ ὠμότερον τῶν Τούρκων καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν κινδυνεύει νὰ ἀποδυθῇ εἰς νέον καὶ δεινὸν πόλεμον, ἐν ᾧ θὰ διακυβευθῇ τὸ ἐθνικὸν μέλλον καὶ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Πρὸ τοσούτων δεινῶν, πρὸ τοσούτων κινδύνων ἐθνικῶν φαίνονται ἀτυγῶς ἀδιάφοροι οἱ ὑπογράφοντες τὴν ἐκκλησιν καὶ ἀνακαλοῦσι θλιβεροὺς τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας ἡμῶν χρόνους, ὅτε οἱ αὐλοκόλακες καὶ οἱ εὐνοῦχοι περιέσαινον τὰ βασιλικὰ κράσπεδα καὶ ἡμαλλῶντο τίς ὀγκωδέστερον καὶ πομπωδέστερον νὰ προσφέρῃ τὸ ἱμάτιόν του πρὸς τὸν θεοποιούμενον Αὐτοκράτορα, ἐνῷ τὸ κράτος διέτρεχε τοὺς μεγίστους κινδύνους.

Δὲν ἐπολέμησε τὸ ἔθνος ἵνα ἐκπέσῃ καὶ ταπεινωθῇ καταναλισκόμενον εἰς ἀνεγέρσεις ἀνδριάντων, ὅπου οὐδεμία τούτων ὑπάρχει ἀνάγκη· ὁ ἀνδριὰς τοῦ Κωνσταντίνου ΙΒ' ἠγέρθη ἤδη γιγαντώδης ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἐθνικῇ ἱστορίᾳ ἀθάνατος καὶ περίλαμπρος.

Σήμερον ὁ τροπαιοφόρος Στρατηλάτης ἔχει ἀνάγκην τηλεβόλων καὶ πυρομαχικῶν, ἔχει ἀνάγκην ἀνδρῶν ἵνα ἀντιμετωπίσῃ θαρραλέως καὶ ἐν ἀνάγκῃ συντρίψῃ τὸν δεινότερον ἐχθρὸν τῆς φυλῆς ἡμῶν.

Ἐὰν ὑπῆρχεν ἀνδριὰς ἔδει νὰ ἀναχωνευθῇ οὗτος εἰς τηλεβόλα, καὶ οἱ δεῖλαιοι ἐν Ἀθήναις ζητοῦσιν ἐράνους πρὸς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος.

Τὸ ἔθνος ὀφείλει νὰ εἰσφέρῃ ὑπὲρ τῆς πολεμικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἑτοιμοπολέμου Ἑλληνικοῦ κράτους, ὑπὲρ στηρίξεως καὶ περιθάλψεως τῶν ἀπόρων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἡρώων, ὑπὲρ ἀνακουφίσεως τῶν πασχόντων.

Τὸ ἔθνος ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ ἐθνικὸν θησαυροφυλάκιον ὅ,τι ἔχει καὶ ὅ,τι δὲν ἔχει ὑπὲρ τῆς πολεμικῆς ὑπεροχῆς καὶ νίκης κατὰ τῶν Βουλγάρων, ἀπειλούντων ὅλον τὸ ἐθνικὸν μέλλον καὶ τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον ἡμῶν.

Τοῦτο νομίζομεν ὅτι θέλει καὶ προτιμᾷ ὁ **Ἐλευθερωτὴς Κωνσταντῖνος**, καὶ περὶ ἀνδριάντων καὶ τιμῶν ὑπάρχει πάντοτε καιρὸς νὰ μεριμνήσωμεν μετὰ τὴν ἀποσόβησιν καὶ νικηφόρον καταπολέμησιν τῶν ἐθνικῶν κινδύνων. **Ὦμεν Ἕλληνες καὶ οὐχὶ Γραικύλοι.**

ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΗΡΩΟΝ

ΕΝ ΤΗ «ΑΤΛΑΝΤΙΔΙ»

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐν Ἀμερικῇ οἰκονογραφημένη «Ἀτλαντὶς», πανελλήνιον ἔχουσα κυκλοφορίαν, ἀνέλαβεν ὅπως παραστήσῃ εἰς τὰς σελίδας της τὴν Κυπριακὴν φιλοπατρίαν, καταχωρίζουσα εἰς τὰς σελίδας αὐτῆς πάντας τοὺς Κυπρίους ἀγωνιστὰς τοὺς ἐνδόξως πεσόντας ἐν τῷ ἐνδόξῳ πολέμῳ μετὰ σημειώσεων βιογραφικῶν ὡς καὶ τοὺς τραυματισθέντας καὶ ὁπωσδήποτε ὑπηρετήσαντας ὑπὸ τὰς ἐθνικὰς σημαίας.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν ἂς ἀποταθῶσι πρὸς τὸν ἐν Βαρωσίοις ἀντιπρόσωπον τῆς «Ἀτλαντίδος» κ. Γ. Β. Πάλμαν, φαρμακοποιὸν, ὅστις διὰ τοὺς ἀποροῦντας ἀναλαμβάνει τὰς δαπάνας τῆς φωτογραφίας αὐτῶν.

ΙΩΑΝ. Ι. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ

Ο ΑΕΤΟΣ
ἢ
ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΑ
Δρᾶμα εἰς πράξεις τέσσαρας
Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ξ. ΗΣΑΪΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Γνωστοποιεῖται εἰς πάντας ὅτι τὸ ἀναβληθὲν ἐτήσιον Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀοιδίμου Ἐθνομάρτυρος Αὐτοκράτορος **Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου** θὰ τελεσθῇ αὔριον Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς εὐθὺς μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὸν μετ' αὐτὴν ἀμέσως ἀκολουθοῦντα ἑσπερινὸν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγ. Σάββα, ἔνθα τὴν θείαν λειτουργίαν θὰ τελέσῃ ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

Τὴν ἔναρξιν τοῦ μνημοσύνου θὰ σημάνωσιν οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν ἠχοῦντες πενθίμως.

(ΕΚ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ).

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗι ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗι

Ἡ π. Κυριακὴ ἀπετέλεσε τοπικὴν ἐθνικὴν πανήγυριν διὰ τῶν ἐξετάσεων ἐν τῇ Γυμναστικῇ ὑπερπεντακοσίων μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου, τοῦ Π. Γυμνασίου, τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν Δύο Ἀστικῶν Σχολῶν ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ τῆς πόλεώς μας.

Πρὸ τῆς ὡρισμένης 5 μ.μ. τὸ Γυμναστήριον εἶχε πληρωθῇ κόσμου ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐκ πασῶν τῶν τάξεων καὶ ἐκ πάσης γωνίας τῆς Λευκωσίας καὶ πολλῶν ἐκ τῶν περιχώρων.

Προσελθόντος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου, αἱ μαθητικαὶ φάλαγγες εἰσῆλθον εἰς τὸ Γυμναστήριον ἐν παρατάξει καὶ βήματι στρατιωτικῷ ὑπὸ τοὺς ἀρηΐους ἤχους τῶν σαλπίγγων καὶ τῶν τυμπάνων προηγουμένου τοῦ λαβάρου τοῦ Γυμνασίου καὶ οὐλαμοῦ εὐζώνων εὐσταλῶν.

Παρετάχθησαν αἱ φάλαγγες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταδίου καὶ ἐχαιρέτισαν τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, μεθ' ὃ παρήλασαν ἐπὶ τοῦ στίβου ὑπὸ τὰ παταγώδη χειροκροτήματα τοῦ ἀπειραρίθμου πλήθους.

Ἤρξατο μετὰ τοῦτο ἡ ἐπίδειξις μέρους μόνον τῆς διδαχθείσης γυμναστικῆς περί τε τὰς σουηδικὰς ἀσκήσεις καὶ τὰς ἀθλητικὰς εἰς ἃς ἐπηκολούθησαν αἱ στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις αἵτινες ἐπεστέφθησαν διὰ ψευδομάχης ἀκροβολιστικῆς εἰς ἀραιὰς τάξεις, ἀμυδρὰν μὲν παρέχουσαι εἰκόνα τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργασμοῦ τοῦ ἔθνους, ἐξάπτουσαι ὅμως τὴν φαντασίαν καὶ πληροῦσαι ἐνθουσιασμοῦ τοὺς Ἕλληνας θεατάς.

Μετὰ τὴν ψευδομάχην ἐπηκολούθησαν ἐθνικοὶ χοροί, οἵτινες ἐξετελέσθησαν μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας προσλαβόντες γνησιωτέραν μορφὴν διὰ τῶν φουστανελλοφορούντων μαθητῶν καὶ διδασκάλων.

Κατὰ τὰ ἀγωνίσματα ὁ μαθητὴς τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς κ. Κ. Λ. Μιτσιγγίδης ἐνίκησεν εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀκοντισμὸν συμμαθητήν του, καὶ εἰς τὸ ἅλμα ὑπὲρ ζυγὸν κατέρριψε τὴν ἐπίδοσιν τῶν Παγκυπρίων πηδήσας ὕψος 1.60 μ. τῆς Ὀλυμπιακῆς ἐπιδόσεως οὔσης 1.72.

Παρέστη εἰς τὰς λαμπρὰς ἐπιδείξεις ἡ πόλις ἅπασα καὶ αὐτὴ δύναται νὰ μαρτυρήσῃ τὴν μεθοδικὴν, σκόπιμον καὶ ἐθνικὴν ἀληθῶς διδασκαλίαν τῆς γυμναστικῆς μετ' ἀδιαπτώτου ζήλου ὑπό τε τοῦ καθηγητοῦ κ. Χ. Νικολαΐδου καὶ τῶν ἄλλων διδασκάλων ἐν ταῖς Ἀστικαῖς Σχολαῖς.

ΑΥΡΙΟΝ ΕΙΣ ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Αὔριον τὰ τρία Νηπιαγωγεῖα τῆς ἡμετέρας Κοινότητος θὰ ἐπιδείξωσι τὴν εὔρυθμον ἐργασίαν αὐτῶν καταδεικνύοντα τὴν ἀνυπολόγιστον ὠφέλειαν τῆς νηπιακῆς ἀγωγῆς, ἐν πόλει μάλιστα, ὡς ἡ ἡμετέρα, ὅπου αἱ μητέρες ἀπασχολοῦνται εἰς διηνεκεῖς οἰκιακὰς ἐργασίας ἢ καὶ βιοποριστικὰς ἐνασχολήσεις.

Οἱ Ἄγγλοι πραγματογνώμονες ὀρθῶς ἀντελήφθησαν τὴν γινομένην ἐργασίαν καὶ δικαίως συνέστησαν τὴν ἐπέκτασιν τῆς Νηπιακῆς ἀγωγῆς ἀνὰ τὴν Νῆσον,

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΝ

Τῇ π. Τρίτῃ ἔληγεν ἡ προθεσμία πρὸς πρότασιν ὑποψηφίων διὰ τὴν Σχολ. Ἐπιτροπείαν τῆς πόλεως διὰ τὴν προσεχῆ διετῆ περίοδον.

Κατὰ τάξιν χρονικὴν προυτάπησαν οἱ ἑξῆς:

Οἱ κ.κ. Α. Διασίδης, Γ. Μαρκίδης, Μ. Σκουφαρίδης, Ν. Καταλᾶνος, Κ. Σ. Λοΐζίδης, Α. Φοινιεὺς, Ε. Γλυκὺς, Δ. Σεβέρης, Κ. Αἰμιλιανίδης, Γ. Χ. Ἰωαννίδης, Ν. Δέρβης καὶ Ἰ. Μιχαηλίδης.

Ἐκ τούτων οἱ κ. κ. Α. Διασίδης, Μ. Σκουφαρίδης, Ν. Καταλᾶνος, Κ. Σ. Λοΐζίδης, Α. Φοινιεὺς, Ν. Δέρβης (κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος) καὶ Ἰ. Μιχαηλίδης διετέλεσαν μέλη τῆς δωδεκαμελοῦς Ἐπιτροπείας τῆς ληγούσης διετίας.

Ἐφεξῆς ἡ Ἐπιτροπεία θὰ εἶνε ἑπταμελὴς, καὶ ἐκ τῶν προταθέντων δώδεκα θὰ ἐκλεγῶσιν 7 διὰ ψηφοφορίας ὁρισθείσης τῇ μεταπροσεχεῖ Δευτέρᾳ 10)23 Ἰουνίου.

Εὐχάριστον καὶ ἐπωφελέστερον θὰ ἦτο ἂν πλείονες ὑποψήφιοι ἐπροτείνοντο ἵνα ἔχῃ ἀπὸ εὐρυτέρου κύκλου νὰ ἐκλέξῃ ἡ πόλις ἐκείνους οἵτινες μετὰ πλήρους συναισθήσεως τῶν βαρυτάτων εὐθυνῶν θὰ ἀνελάμβανον τὴν ἐποπτείαν καὶ διαχείρισιν τῶν πολυμερεστάτων καὶ πολυμερίμνων Ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἡμετέρας κοινότητος.

Ἐπτὰ μόνον μέλη εἶνε ἀνεπαρκῆ πρὸς τὰς πολλαπλᾶς ὑποχρεώσεις αὐτῶν, καὶ ἡ Κοινότης ἂς φροντίσῃ ἐκ τῶν εὐαρίθμων ὑποψηφίων νὰ ἐμπιστευθῇ τὰ Ἐκδευτηριά της εἰς ἐκείνους περὶ ὧν ἔχει τὴν πεποίθησιν ἐκ πείρας ἢ γνώσεως ὅτι θὰ ἀφιέρουν ὑπὲρ αὐτῶν πᾶσαν μέριμναν.

Οἱ κομματικοὶ ἀνταγωνισμοὶ ἐξέλιπον καὶ τὸ κοινὸν κέκτηται, ὅλην τὴν ψυχικὴν ἠρεμίαν ὅπως φέρῃ ψῆφον ἐν ἐπιγνώσει, οὐδὲ πρέπει τὰ ἡμέτερα Ἐκπαιδευτήρια νὰ γένωνται ἀντικείμενα κομματικῶν ἢ προσωπικῶν ἀντιθέσεων καὶ ἐρίδων.

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν Κωνσταντῖνος ΙΒ' ἀπήντησεν εἰς τὰ συγχαρητήρια τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Ἑλλήνων Βουλευτῶν εὐχαριστῶν αὐτούς τε καὶ πᾶσιν.

Διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ Ἀρμοστείου, ἀνεκοινώθη πρὸς τοὺς Ἕλληνας βουλευτὰς ὅτι τὸ ἐπιδοθὲν εἰς τὴν Α. Ἐξοχότητα συγχαρητήριον τηλεγράφημα ἐπιτοῖς γενεθλίοις τῆς Α. Μ. τοῦ Βρεττανοῦ Βασιλέως θὰ διεβιβάζετο ἐν καιρῷ.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ ΘΡΥΛΟΙ

Οἱ τηλεγραφικῶς διαβιβασθέντες θρύλοι περὶ ὁριστικῆς παραχωρήσεως τῆς Κύπρου εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπαντῶσιν ὡς ἑξῆς εἰς τὰ ἀγγλικὰ φύλλα:

Ἡ «*Daily Express*» τῆς 13)26 Μαΐου ἔγραφεν ὡς ἑξῆς:

Κωνσταντινούπολις Κυριακὴ Μαΐου 12)25. Ἔλαβον ἐπίσημον πληροφορίαν ἐκ πηγῆς ἄριστα πληροφορημένης, ὅτι συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Ἀγγλοτουρκικῆς συναννοήσεως, ἡ Τουρκία ὁριστικῶς παρεχώρησε τὴν Κύπρον εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐπὶ τῇ διαψεύσει τῆς ἀγγελίας ταύτης ὑπὸ τοῦ «Ρέουτερ» ὁ αὐτὸς ἀνταποκριτὴς ἐτηλεγράφησεν ὡς ἑξῆς.

Κωνσταντινούπολις Δευτέρα 13)26 Μαΐου. Δύναμαι νὰ ἐπιβεβαιώσω τὸ δημοσιευθὲν τηλεγράφημά μου εἰς τὴν σημερινὴν «Express» ὅτι ἡ Τουρκία ἐξεχώρησεν τὴν Κύπρον εἰς τὴν Μ. Βρεττανίαν.

Αἱ δημοσιευθεῖσαι διαψεύσεις ἐν Λονδίνῳ ὀφείλονται εἰς πολιτικὰς ἐπιψυλάξεις.

Ἔλαβον σήμερον διαβεβαίωσιν τῶν εἰδήσεων ἃς ἀπέστειλα ὑμῖν ἐκ πηγῆς τελείως αὐθεντικῆς.

ΑΙ ΔΙΑΨΕΥΣΕΙΣ

Ἡ «*Evening Agent*» τοῦ Δουβλίνου, τῆς 13)26 Μαΐου ἐδημοσίευσε τὰ ἑξῆς:

«Τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ μανθάνει ἐξ αὐθεντικῆς Τουρκικῆς πηγῆς ὅτι εἶνε ἀβάσιμος οἱαδήποτε πληροφορία περὶ ἐκχωρήσεως δήθεν τῆς Κύπρου εἰς τὴν Μ. Βρεττανίαν.»

Τὸ «*Daily Grafic*» τῆς 14)27 Μαΐου ἔγραφε:

«Δὲν εἶνε ἀληθὴς ἡ εἴδησις ὅτι δυνάμει ὅρων Ἀγγλοτουρκικῆς συνεννοήσεως ἡ Κύπρος ὁριστικῶς ἐξεχωρήθη εἰς τὴν Μ. Βρεττανίαν».

Ἡ «*Belfast News Letter*» τῆς 14)27 Μαΐου ἔγραφε:

«Τὰ Κεντρικὰ Νέα» πληροφοροῦνται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὴς ἡ εἴδησις ὅτι δυνάμει ὅρων Ἀγγλοτουρκικῆς συναννοήσεως ἡ Κύπρος ἐξεχωρήθη εἰς τὴν Μ. Βρεττανίαν».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν ἄνωθι οὐδὲν βέβαιον προκύπτει περὶ τῶν θρυλλουμένων, φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ Ἀγγλικὸς τύπος ἠσχολήθη πολὺ περὶ τῶν θρύλων τούτων, καὶ εἶνε ἐπάναγκες νὰ διαψευσθῇ ἐντονώτατα ἡ πλαστογράφησις τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Κύπρῳ ἐν τῷ «Μαγκεστριακῷ Φύλακι», ἵνα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν πιστευθῇ ἐν Ἀγγλίᾳ ὅτι ὑπάρχουν Ἕλληνες Κύπριοι στέργοντες εἰς τὴν ἐκχώρησιν ταύτην ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Κύπρου.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τῇ π. Κυριακῇ ἐγένετο ἡ προαγγελθεῖσα γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς **Τραπέζης Κύπρου** *πρὸς ἐκλογὴν Διοικητικοῦ καὶ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ πρὸς τροποποίησιν ἄρθρων τινῶν τοῦ Καταστατικοῦ.*

Ἡ συνέλευσις ὁμοφώνως ἐπεψήφισε τὰς προταθείσας τροποποιήσεις καὶ εἶτα διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς ἀνέδειξε τοῦ μὲν Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέλη τοὺς Α. Θεοδότου, Κ. Σαββίδην, Χ. Μαραθεύτην, Ε. Γλυκύν, Α. Φοινιέα, Δ. Σεβέρην, Α. Μαρκίδην, Α. Ταβερνάρην, Γ. Χριστοδουλίδην, Κ. Σ. Λοΐζίδην, Χρ. Γεωργιάδην, Εὐ. Ἰ. Εὐαγγελίδην καὶ Γ. Κ. Δραγομάνον.

Τοῦ ἐποπτικοῦ δὲ Συμβουλίου τοὺς κ. κ. Θ. Θεοδότου, Ν. Χρυσαφίνην, Γ. Μαρκίδην, Ἰ. Χ. Νικολαΐδην καὶ Σ. Κ. Σαββίδην.

Ὡς ἐλεγκταὶ διωρίσθησαν οἱ κ.κ. Κ. Γερολέμου καὶ Μιχ. Κακουλλῆς.

Ἡ Τράπεζα Κύπρου ἐξησφάλισεν οὕτω τὴν συνεργασίαν προσώπων καθ' ὅλα ἁρμοδίων ὅπως προαγάγωσιν αὐτὴν εἰς περιωπὴν μεγάλου καὶ σοβαροῦ πιστωτικοῦ ἱδρύματος κεκλημένου νὰ παράσχῃ σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Κυπριακὴν οἰκονομικὴν πρόοδον ὑπὸ πάσας τὰς ἐκφάνσεις αὐτῆς.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Εὐχάριστον ἀποτελεῖ γεγονὸς ἡ παρατηρηθεῖσα σπουδαία ἐπίδοσις καὶ τοῦ ἑτέρου Ταμευτηρίου ὑπὸ τὸν τίτλον **«Κυπριακὸν Ταμευτήριον»** *κατὰ τὴν νέαν πενταετῆ περίοδον αὐτοῦ ἀρξαμένην ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου.*

Ἡ λειτουργία καὶ εὐδοκίμησις τοιούτων ἱδρυμάτων καὶ τοὺς διαχειριζομένους αὐτὰ τιμᾷ καὶ τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν εὐρωστίαν τῆς κοινωνίας ἀποκαλύπτει, δι' ὃ καὶ ὁλοψύχως εὐχόμεθα εἰς αὐτὰ πρόοδον ἀδιάπτωτον καὶ ἀσφαλῆ.

ΕΠΑΝΟΔΟΣ

ΚΙΑΜΗΛ ΠΑΣΣΑ

Διὰ τοῦ συμβατικοῦ τῆς π. Πέμπτης ἐπανέκαμψεν ἐκ Κων]πόλεως ὁ Κιαμὴλ Πασσᾶς οἰκογενειακῶς ὑσφρανθεὶς ὡς φαίνεται παρ' ὅλον τὸ βαθὺ γῆρας τὸ χυθησόμενον αἷμα.

Πολλοὶ τῶν συγγενῶν καὶ προκρίτων Μωαμεθανῶν μετέβησαν σιδηροδρομικῶς ἵνα προϋπαντήσωσιν Αὐτῷ, ἐνῷ οἱ νεοτουρκίζοντες πνέουσι μένεα κατ' Αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτὸν ὅλως ἀδίκως ὡς ὑποκινητὴν τῶν νέων ἐν Κων]πόλει σφαγῶν.

Ἂν ἡ Τουρκία ἐπολιτεύετο κατὰ τὰς βλέψεις τοῦ Κιαμὴλ Πασᾶ ἐπὶ πολὺ θὰ παρέμεινεν ἔτι ἐν Εὐρώπῃ.

Ὁ τελευταῖος καὶ ἔξοχος πολιτικὸς τῆς καταρρεούσης Τουρκίας ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τῆς «Ἰσμαηλίας» συντυχὼν πρὸς Ἕλληνας δημοσιογράφους ἐτόνισεν ὅτι μεγίστη ὑπάρχει ἀνάγκη Ἑλληνοτουρκικῆς συμπράξεως ἐπὶ τῷ συμφέροντι ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ

Κατὰ τὸ λῆξαν πρῶτον τρίμηνον τῆς 31 Μαρτίου (ν. ἡ.) 1913 ἡ ἀξία τῶν εἰσαχθέντων ἐμπορευμάτων ἀνῆλθεν εἰς £ 150,276 καὶ εἰς χρυσὸν £ 7,729 ἀπέναντι £ 139,667 καὶ £ 17,597 κατ' ἀντίστοιχον τρίμηνον τοῦ 1912 ἤτοι ἐπὶ πλέον £ 28,823.

Ἡ ἀξία τῶν ἐξαχθέντων τῆς Κύπρου κατὰ τὸ αὐτὸ τρίμηνον εἰς εἶδος £ 124,505 καὶ χρυσὸν £ 39,864 ἀπέναντι τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου £ 162,359 καὶ £ 23,084 ἤτοι ἐπὶ ἔλασσον £ 48,237 καὶ ἐπὶ μεῖζον £ 16,780.

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΝ

Τῇ π. Δευτέρᾳ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τοῦ ἐκ Νέου Χωρίου κατηγορουμένου ἐπὶ φόνῳ καὶ τραυματισμῷ τριῶν ἄλλων Ἀντωνῆ Τσουλῆ Κοκκινῆ καταδικάζουσαν αὐτὸν εἰς δεκαπενταετῆ εἱρκτὴν διὰ τὸν φόνον καὶ τριετῆ διὰ τοὺς τραυματισμοὺς ἐν ὅλῳ 18 ἔτη συνυπολογιζομένης καὶ τῆς ἐξαιμήνου προφυλακίσεως.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΡΧΙΕΡΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΙΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΑΝ. Τὴν προσεχῆ Δευτέραν θὰ ἱερουργήσῃ εἰς τὴν Μακεδονίτισαν ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

◆◆◆

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προεχείρισεν εἰς Ἀρχιμανδρίτην τὸν ἐκ τῶν Ἱατέρων τὴν Ι. Μονῆς Κύκκου Ἱερομόναχον κ. Κυριανὸν ἐξαιρέτους καὶ μακρᾶς παρασχόντα ὑπηρεσίας εἰς τὸ εὐαγὲς τοῦτο καθίδρυμα.

◆◆◆

ΓΑΜΟΙ. Τῇ π. Κυριακῇ ἠδλογήθησαν οἱ ἀξιοι καὶ εὐτυχεῖς γάμοι τοῦ ἐντίμου καὶ χοηστοῦ ἐμπόρου κ. ΛΟΥΚΑ Φ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ καὶ τῆς ἐπεράστου καὶ ἄριστα μεμορφωμένης Δεσποινίδος ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ὑπὸ τὰς εὐχὰς τῶν γονέων αὐτῶν καὶ εὐρυτάτου κύκλου συγγενῶν καὶ φίλων καὶ συμπολιτῶν.

Πρὸς τοὺς εὐτυχεῖς νεονύμφους εὐχόμεθα πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ ἐλπιδότητα μετ' εὐτελείας καὶ μακροβιότητος.

◆◆◆

ΕΝ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΩ. Ὑπὸ τὰς εὐχὰς ἁπάσης τῆς Κοινότητος ἠδλογήθησαν οἱ ἀξιοι γάμοι τοῦ εὐπαιδεύτου ἰατροῦ κ. ΓΕΩΡΓ. Π. ΑΤΡΕΙΔΟΥ καὶ τῆς ἐπεράστου καὶ σεμνῆς Δεσποινίδος ΒΑΛΕΝΤΙΝΗΣ Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

Πρὸς τὸ εὐάρμοστον ζεῦγος εὐχόμεθα τὸν οἰκογενειακὸν βίον ἀνάμεστον εὐτυχίας καὶ εὐφροσύνης.

ΝΕΩΤΑΤΟΙ ΚΑΙ ΕΥΜΕΘΟΔΩΤΑΤΟΙ
ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ
ΥΠΟ
Δ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Ἄνευ διδασκάλου διδάσκοντες τὴν προφορὰν καὶ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα γραμματικὰ στοιχεῖα τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, μετὰ πλήθους λέξεων, διαλόγων καὶ ἀλληλογραφίας παντὸς εἴδους.

Τιμῶνται Σελ. 2 ½.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΓΑΜΟΥ

Κύριε,

Τὴν προσεχῆ Πέμπτην 6)19 Ἰουνίου καὶ 10ην πρωϊνὴν ὥραν, τελουμένων τῶν γάμων τῶν τέκνων ἡμῶν **Νικολάου Σ. Λυμπουρίδου** καὶ **Πολυξένης Μ. Τριανταφυλλίδου** ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ τῆς μελλονύμφου σᾶς παρακαλοῦμεν ὅπως τιμήσητε αὐτοὺς διὰ τῆς εὐγενοῦς παρουσίας σας.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 30)12 Ἰουνίου 1913

Οἱ γονεῖς

Ἀθηνᾶ Μ. Τριανταφυλλίδου
Στυλιανὸς Λυμπουρῆ
Μιχαὴλ Τριανταφυλλίδης.

(Ἰδιαίτεραι προσκλήσεις δὲν θὰ σταλῶσι).

ΕΚ ΤΡΙΚΩΜΟΥ

Ἐν Τρικώμῳ τῇ 16 Μαΐου 1913.

Κύριε Συντάκτα,

***Ὑπάρχει διάταξίς τις τοῦ Δημοστοῦ τοῦ ἔτους 1880 περὶ δροθεσίων τῶν γαιῶν, ἥτις ἐφαρμόζεται σήμερον εἰς τὸν περὶ χωρομετρήσεως νόμον. Μετακινοῦνται δὲ ὡς δροθέσια ἐν εἴδει ὀδεροῦς (χολέτρας) πηλίνης, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὰ σύνορα τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν (χωραφίων) κατὰ καὶ εἰς δημοσίους γαίας (χαλίτικα) καὶ εἰς δάση. Ἐτοποθετήθησαν δὲ πολλὰ τοιαῦτα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μας. Εἶνε δὲ τὰ εἰρημένα δροθέσια τοποθετημένα ἁπλῶς ἐν τοῖς, ὡς εἴρηται, συνόροις ἄνευ οὐδεμιᾶς στερεοποιητικῆς ἢ κολλητικῆς ὕλης — καὶ σπανίως διακρίνονται, διότι ἐλάχιστον τὶ ἐξέχουσι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Εὐκόλως λοιπὸν ταῦτα μετακινοῦνται ἢ καταστρέφονται ἢ διὰ τοῦ ἀέρτρου κατὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν ἢ ὑπό τινος περιπλανωμένου ἢ βόσκοντος ζῴου, ἢ κέλος ὑπό τινος ἀπλοϊκοῦ παιδίου ἢ καὶ τινος κακοποιοῦ χάριν ἐκδικήσεως τοῦ ἐν ᾧ κεῖται τὰ δροθέσιον ἰδιοκτήτου, μεθ' οὗ οὗτος διάκειται δυσμενῶς. Διότι δυνάμει τῆς δρμοστιακῆς ἐκείνης διατάξεως ὁ μὲν ἰδιοκτήτης ἰδιωτικῆς τινος γῆς, ἐν ᾗ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΝ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤ. ΕΙΡΗΝΗΣ

Τῇ προπαρελθούσῃ Παρασκευῇ 17) 30 Μαΐου περὶ τὴν 12 μεσημβρινὴν ὥραν συνῆλθεν ἡ ἐπιτροπεία τῶν πληρεξουσίων τῶν ἐμπολέμων ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Σὶρ Ἔδ. Γκρέϋ πρὸς ὑπογραφὴν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης.

Ὁ Σὶρ Ἔδ. Γκρέϋ προηγόρευσε διὰ βραχέων γαλλιστὶ τὴν συνέλευσιν ἐκφράσας τὴν χαρὰν τοῦ τε Βασιλέως καὶ τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ αἰσιον τέρμα προσθεὶς ὅτι καίτοι ἀπομένουσιν ἔτι οὐκ ὀλίγα ζητήματα νὰ λυθοῦν ὅπως φθάσωμεν εἰς πλήρη συμφωνίαν, ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι ἡ ὑπογραφὴ τῶν προκαταρκτικῶν ὅρων θὰ διευκολύνῃ καὶ τῶν ζητημάτων τούτων τὸν διακανονισμόν.

Κατέληξε μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ συνομολόγησις τῆς εἰρήνης θὰ ἔχῃ ὡς ἐπακολούθημα τὴν πλήρη συμφιλίωσιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐμπολέμων ἐξασφαλίζουσα τὴν εὐημερίαν τῶν κατοίκων ἑκάστου κράτους.

Πρῶτος ἀπήντησεν ἀγγλιστὶ ὁ Ἕλλην πληρεξούσιος, ὡς πρεσβύτερος, εὐχαριστήσας τὸν βρεττανὸν ὑπουργὸν διά τε τὰς ἀτρύτους φροντίδας καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν φιλοξενίαν. Ὁ σὲρ Ἔδ Γκρέϋ ὅμως, μειδιῶν παρακάλεσε τοὺς πληρεξουσίους νὰ ὑπογράψουν πρὸ τῶν ἀντιφωνήσεων· τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὑπογραφέντος ὑφ' ἕλων τοῦ σχεδίου τοῦ σὲρ Ἐδουάρδου Γκρέϋ, τοῦ περιέχοντος τοὺς ὅρους τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης, ἀπαράλλακτα, ὅπως ἐδημοσιεύθη τοῦτο, ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς Πρεσβευτικῆς Διασκέψεως.

—Τὸ κείμενον τῶν ὅρων.

Ἡ ὑπογραφεῖσα Συνθήκη ἔχει ἐν πιστῇ μεταφράσει ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον πρῶτον.—Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπικυρώσεως τῆς παρούσης συνθήκης, θέλει ὑπάρξῃ εἰρήνη καὶ φιλία μεταξὺ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου τῆς Γουρκίας ἀφ'ἑνὸς, καὶ τῶν Α. Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων τῶν Συμμάχων ἐξ ἑτέρου, ὡς ἐπίσης καὶ μεταξὺ τῶν διαδόχων, τῶν Κρατῶν καὶ τῶν ὑπηκόων Αὐτῶν.

Ἄρθρον δεύτερον.—Ἡ Α.Α.Μ. ὁ Σουλτᾶνος παραχωρεῖ πρὸς τὰς Α.Α. Μ.Μ. τοὺς Βασιλεῖς τῶν Συμμάχων ὅλας τὰς χώρας τῆς Αὐτοκρατορίας Αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου πρὸς Δυσμὰς τῆς γραμμῆς τῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς Αἴνου ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ ληγούσης εἰς Μήδειαν, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, πλὴν τῆς Ἀλβανίας. Ἡ ἀκριβὴς χάραξις τῆς συνοριακῆς γραμμῆς ἀπὸ Αἴνου μέχρι Μηδείας θ' ἀποφασισθῇ ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ἐκ...

Ἄρθρον τρίτον.—Ἡ Α.Α.Μ. ὁ Σουλτᾶνος καὶ αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Σύμμαχοι Βασιλεῖς δηλοῦσιν ὅτι ἀναθέτουσι πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, τὴν Α.Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας καὶ Βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας, τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας καὶ Αὐτοκράτορα τῶν Ἰνδιῶν, τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν Α.Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῶν Ρωσσιῶν, τὴν φροντίδα νὰ κανονίσωσι τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας καὶ πᾶν ἄλλο ζήτημα ἀφορῶν τὴν Ἀλβανίαν.

Ἄρθρον τέταρτον.—Ἡ Α.Α.Μ. ὁ Σουλτᾶνος καὶ αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Σύμμαχοι Βασιλεῖς δηλοῦσιν ὅτι ἐμπιστεύονται εἰς τοὺς (οἱ τίτλοι τῶν Βασιλέων τῶν Μ. Δυνάμεων ὡς ἀνωτέρω) τὴν φροντίδι νὰ κανονίσωσι τὴν τύχην πασῶν τῶν Ὀθωμανικῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (τῆς Κρήτης ἐξαιρουμένης) καὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἄθω.

Ἄρθρον ἕκτον.—Ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτᾶνος καὶ αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Σύμμαχοι Βασιλεῖς δηλοῦσιν ὅτι ἀναθέτουσι τὴν φροντίδι τοῦ διακανονισμοῦ τῶν ζητημάτων οἰκονομικῆς φύσεως, τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ληγούσης ἤδη καταστάσεως τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐλληνικῶν παραχωρήσεων, εἰς τὴν ἐν Παρισίοις καταρτισθεῖσαν διεθνῆ ἐπιτροπὴν δι' ἣν ἐξέλεξαν τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν.

Ἄρθρον ἕβδομον.—Τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τοὺς αἰχμαλώτους, τὰ ζητήματα τῆν διαδικασίας, τῆς ἐθνικότητος καὶ τοῦ ἐμπορίου θενοσι καθοσιθῇ δι' ἰδιαιτέων συμβάσεων.

Ὁ κ. Σκουλούδης τότε ἀνέγνωσεν ἀπὸ χειρογράφου τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν:

«Οἱ Ἕλληνες πληρεξούσιοι ἐπιθυμοῦσιν, ὅπως ἐγγραφῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι, κατὰ τὰς μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν πληρεξουσίων διαμειφθείσας δηλώσεις, συνεφωνήθη ὅτι αἱ συνθῆκαι, συμβάσεις καὶ συμφωνίαι, αἱ ἐν ἰσχύϊ μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων κατὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου, ἐπανέρχονται ἐν πλήρει ἰσχύϊ μετὰ τὴν ἐπαναλήψιν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων».

Προέβη δὲ εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην ὁ κ. Σκουλούδης, διότι οἱ Τοῦρκοι ἐπανειλημμένως ὑπεσχέθησαν εἰς τοὺς ἡμετέρους, ὅτι θὰ δηλώσουν ἐν τῇ Διασκέψει, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης, ὅτι πᾶσαι αἱ συμβάσεις περὶ προνομίων κλπ. τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων θεωροῦνται ἐπανερχόμεναι προσωρινῶς ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῶν προκαταρκτικῶν ὅρων μέχρι τῆς κυρώσεως τῆς τελικῆς περὶ εἰρήνης συνθήκης.

Τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην τῶν Τούρκων οἱ Ἕλληνες πληρεξούσιοι ἀνεκοίνωσαν ἐπισήμως καὶ πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν οἱ Τοῦρκοι ἠρνήθησαν νὰ προβοῦν εἰς τὴν δήλωσιν, προφασιζόμενοι στέρησιν ὁδηγιῶν.

Ὁ Τοῦρκος πληρεξούσιος Νιζαμὴ-πασσᾶς ἐδήλωσεν ὅτι, καίτοι δὲν ἠμφισβήτει κατ' ἀρχὴν τὴν ἀνανέωσιν τῶν συμβάσεων τούτων, ἐζήτησεν ἐν τούτοις ὁδηγίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς του.

Ὁ κ. Σκουλούδης ἔσπευσε τότε ν' ἀνακοινώσῃ, παρόντος ἀκόμη ἐν τῇ Διασκέψει τοῦ σὲρ Ἔδουαρδ Γκρέϋ, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐδέχθησαν νὰ ὑπογράψουν μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ ἐδήλουν οἱ Τοῦρκοι ὅτι συμφωνοῦν εἰς τὴν προσωρινὴν διαφορὰν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν διομολογήσεων.

Ὁ κ. Στρέϊτ, διαμαρτυρηθεὶς, παρεκάλεσε τὴν Συνέλευσιν νὰ λάβῃ σημείωσιν τῆς δηλώσεως ταύτης. Ὁ κ. Στρέϊτ ἐδήλωσεν ἐπίσης, ὅτι οἱ Ἕλληνες πληρεξούσιοι εἶχον ἀνακοινώσει ἐγκαίρως, ὅτι ἦσαν ἕτοιμοι ὅπως ὑπογράψωσι τὴν συνθήκην τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῇ ρητῇ ὑποσχέσει τῶν Τούρκων πληρεξουσίων, ὅτι θὰ προέβαινον εἰς δήλωσιν κυροῦσαν τὰς προτέρας αὐτῶν βεβαιώσεις πρὸς τοὺς Ἕλληνας πληρεξουσίους, ἐρίζουσαν δηλαδὴ ὅτι, κατὰ τὰ διεθνῆ νόμιμα, αἱ πρὸ πολέμου τινὸς ὑφιστάμεναι ἐν ἰσχύει συνθῆκαι δύνανται ν' ἀνασταλοῦν μόνον διαρκοῦντος τοῦ πολέμου τούτου, ἐπανερχόμεναι ἐν ἰσχύει εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων, καὶ ἠξίωσε νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ὑπογραφῆς ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη δήλωσις.

Μετὰ ταῦτα, ὁ πληρεξούσιος τῆς Βουλγαρίας κ. Δάνεφ ἔκαμε δήλωσιν σχετικὴν μὲ τὰ σύνορα Αἴνου—Μηδείας, καὶ ἐζήτησε νὰ συνυπογραφῇ καὶ τὸ πρωτόκολλον περὶ ἀμέσου ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης.

Οἱ Τοῦρκοι πληρεξούσιοι προσυπεννοημένοι μετὰ τῶν βουλγάρων, ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν. Οἱ λοιποὶ ὅμως πάντες ἠρνήθησαν. Συμπεραίνεται δὲ ὡς ἐκ τούτου, ὅτι οἱ Βούλγαροι θὰ ὑπογράψουν μονομερῶς τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον, ἐκτὸς ἐὰν ἠθελον ληφθῇ αἱ ὁδηγίαι τῆς Πύλης, τὰς ὁποίας ὁ Νιζαμὴ πασσᾶς εἶπεν ὅτι περιμένει.

—Αἱ μεταγενέστεραι συνεδριάσεις τῶν πληρεξουσίων.

Οἱ πληρεξούσιοι συνῆλθον εἰς νέαν συνεδρίασιν τὴν προπαρελθοῦσαν Τρίτην ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὀθωμανοῦ πληρεξουσίου Νιζαμὴ-πασσᾶ. Ἐκ τῆς συσκέψεως ἀπουσίαζον ὁ κ. Δάνεφ, ἀναχωρήσας εἰς Σόφιαν, καὶ ὁ Σέρβος πληρεξούσιος κ. Βέσνιτς μεταβὰς εἰς Παρισίους.

Οἱ Ὀθωμανοὶ πληρεξούσιοι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψουν τὸ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων συνταχθὲν πρωτόκολλον περὶ τῶν συνθηκῶν καὶ προνομίων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τῆς προκαταρκτικῆς, δηλοῦσαντες ὅτι θὰ συντάξουν οἱ ἴδιοι πρωτόκολλα ἐπὶ πάντων τῶν συναφῶν μετὰ τῶν Συμμάχων ἐκκρεμῶν ζητημάτων.

Οἱ πληρεξούσιοι ἀπεφάσισαν ὅπως συνέλθουν ἐκ νέου ἀνεπισήμως τὴν ἐπαύριον.

—Διατὶ ἠρνήθησαν οἱ Τοῦρκοι.

Κατ' ἰδιαιτέρας πληροφορίας τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» κατὰ τὴν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου συνεδρίασιν τῆς Τρίτης οἱ Ἕλληνες πληρεξούσιοι ὑποστηριζόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν παρισταμένων συμμάχων ἐζήτησαν τὴν ἐπαναφορὰν ἐν ἰσχύϊ τῶν μέχρι τοῦ πολέμου συμβάσεων καὶ συνθηκῶν μετὰ τῆς Τουρκίας.

Ὁ Νιζαμὴ-πασσᾶς ὅμως ἐζήτησεν, ὅπως πρὸ τούτου ὑπογράψωσι τὰ πρωτόκολλα περὶ ἐπιστροφῆς τῶν αἰχμαλώτων, περὶ ἀμνηστείας, ὡς καὶ περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἱερῶν Τουρκικῶν κτημάτων (βακουφίων), τὰ εὑρισκομένων εἰς τὰ περιελθέντα ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῶν Συμμάχων μέρη.

Εἰς τὴν ἀντιπρότασιν αὐτὴν οἱ Ἕλληνες ἀντέταξαν ἐντονωτάτην γλῶσσαν, δηλώσαντες ὅτι τοῖς εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπογράψουν οἱονδήποτε τῶν πρωτοκόλλων τούτων πρὸ τῆς ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν συμβάσεων.

Κατέληξαν δὲ μὲ τὴν ἀπροκάλυπτον ἀπειλήν, ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ συνομολογηθεῖσα προκαταρκτικὴ εἰρήνη δὲν θὰ κυρωθῇ.

Ἀντιθέτως ἡ ἐπανάληψις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας θεωρεῖται λίαν ἐπικειμένη, κυρουμένου τοῦ πρωτοκόλλου τῆς προκαταρκτικῆς.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν πάντες οἱ πληρεξούσιοι τῶν ἐμπολέμων παρεκάθησαν εἰς πρόγευμα παρατεθὲν ὑπὸ τοῦ Δημάρχου τοῦ Οὐεστμίνστερ ἐπὶ τῇ ὑπογραφῇ τῆς εἰρήνης.

—Εἰς τί ἠσχολήθη ἡ Πρεσβευτική.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 24 Μαΐου.—Τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ πληροφορεῖται, ὅτι ἡ πρεσβευτικὴ Συνδιάσκεψις διαρκέσασα ἐπὶ δίωρον ἀνεβλήθη διὰ τὴν Δευτέραν. Ἐγένοντο σημαντικαὶ πρόοδοι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων ἤτοι τοῦ πολιτεύματος καὶ τῶν νοτίων συνόρων τῆς Ἀλβανίας, καὶ τῆς τύχης τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Φαίνεται ὅτι τὰ ζητήματα τῶν νήσων καὶ τῶν μεσημβρινῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας εἶνε ἀλληλένδετα. Αἱ περὶ τῶν νήσων ἀποφάσεις τῶν Δυνάμεων εἶνε εἰσέτι ἐκκρεμεῖς λόγῳ τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῶν ἀποφάσεων τῶν Δυνάμεων ἐπὶ τῶν νοτίων ὁρίων τῆς Ἀλβανίας. Ἀναμένεται συμφωνία μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας ὅσον ἀφορᾷ τὰ νότια ἀλβανικὰ σύνορα.

Αἱ πλεῖσται τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου θὰ δοθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, πλὴν τῶν δύο ἐγγυτέρων πρὸς τὰ Δαρδανέλλια, μενουσῶν εἰς τὴν Τουρκίαν. Θὰ ἀπαιτήσουν ὅπως ἡ Ἑλλὰς δώσῃ ἐγγυήσεις ὅτι αἱ παρὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν νῆσοι δὲν θὰ χρησιμεύσουν ὡς ὁρμητήρια στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

Αἱ ὑπὸ τῆς Ἰταλίας κατεχόμεναι νῆσοι θ' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Τουρκίαν εὐθὺς ὡς ἐκπληρωθῶσιν αἱ ὑποχρεώσεις τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης ὑπὸ τῆς Τουρκίας ἐν Τριπολίτιδι.

Τότε αἱ Δυνάμεις θ' ἀποφασίσουν νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Ἐν τοῖς ἐνταῦθα διπλωματικοῖς κύκλοις κρατεῖ πεποίθησις ὅτι ὁ διακανονισμὸς τοῦ ζητήματος τῆς τύχης τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ὑποχωρήσεων, εἰς ἃς θὰ προβῇ ἡ Ἑλλὰς σχετικῶς μὲ τὸν καθορισμὸν τῶν μεταξὺ Ἀλβανίας καὶ Ἠπείρου συνόρων.

Ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰς Ἠπειρωτικὰς ἀπωλείας θὰ ἀποζημιωθῇ διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, τόσον τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτῆς, ὅσον καὶ τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πλὴν τῶν κειμένων πρὸ τῶν Δαρδανελλίων, αἵτινες θὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν Τουρκίαν.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΤΗι ΕΛΛΗΝ. ΧΕΡΣΟΝΗΣΩι

Ἡ ὁριστικὴ εἰρήνη δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ συνομολογηθῇ καὶ ὑπογραφῇ ἐν Λονδίνῳ ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν Συμμάχων, οἵτινες ἀπεφάσισαν ὅπως ἀπέλθωσιν ἐκ Λονδίνου καὶ ἑκαστος τούτων ἰδιαιτέρως διαπραγματευθῇ μετὰ τῆς Τουρκίας.

Ἡ συνάντησις τῶν πρωθυπουργῶν τῶν τεσσάρων συμμάχων ἐματαιώθη ἕνεκα τῆς παραιτήσεως τοῦ Βουλγάρου πρωθυπουργοῦ κ. Γκέσωφ.

Ὁ κ. Δάνεφ πρόεδρος τῆς Σοβρανίας καὶ ἀρχηγὸς τῶν προσδευτικῶν ἀδιάλλακτος δὲ κατὰ πάσης ὑποχωρήσεως πρὸ τῶν ἀξιώσεων τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀνέλαβε νὰ σχηματίσῃ νέαν Κυβέρνησιν.

Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν εὑρίσκει ἀποφασιστικοὺς ὁμόφρονας καὶ γίνεται λόγος περὶ σχηματισμοῦ κυβερνήσεως ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κομμάτων, ὅτε θὰ εἶνε αὕτη οἰκουμενική.

Ἡ ἀπάντησις τῆς Βουλγαρίας εἰς τὴν διακοίνωσιν τῆς Σερβίας ἀξιούσης ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ Σερβοβουλγαρικὴ συμμαχικὴ Συνθήκη, ἐδόθη ἀποφατική. Ἡ Σερβία ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιμένει ἀνένδοτος καὶ ἀπόφασιν ἔχει νὰ ἀποκρούσῃ ἐνόπλως πᾶσαν βουλγαρικὴν ἀπόπειραν πρὸς κατάληψιν τῶν πρὸς τὴν Βουλγαρίαν ἀμφισβητουμένων μακεδονικῶν χωρῶν.

Ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς οὐδετέρας ζώνης ἥτις φαίνεται γενομένη οὐχὶ ἱκανοποιητικῶς δι' αὐτὴν, ὑπεχώρησεν εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν παρακολουθοῦσα τὴν σερβοβουλγαρικὴν διένεξιν καὶ τηροῦσα κατὰ τὸ φαινόμενον στάσιν ἐπιφυλακτικὴν πράγματι δὲ συμπράττουσα καὶ συμμαχοῦσα τῇ Σερβίᾳ.

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τῇ προπαρελθούσῃ Παρασκευῇ ἐκ Θεσσαλονίκης μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπανέκαμψεν εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ τὴν π. Δευτέραν.

Οἱ ἐπ' ἀδείᾳ ἀναρρωτικῇ ἢ ἄλλῃ στρατιῶται προσεκλήθησαν ἐσπευσμένως καὶ ἡ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1913 ἐκλήθησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

Ὁ Ἕλλην. Στόλος ἐκ Θεσσαλονίκης ἐπανέπλευσεν εἰς Λῆμνον.

Παρατηρεῖται ἡ αὐτὴ πρὸ τοῦ πολέμου ἀθόρυβος καὶ ἀνεπίδεικτος ἐργασία τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἥτις ἐλπίζομεν ὅτι θὰ παρουσιάσῃ νέας ἐκπλήξεις ἐὰν ἐπέλθῃ σύρραξις πρὸς τὴν Βουλγαρίαν.

Τὰ ἐν Τουρκίᾳ βαίνουσι κατὰ κρημνῶν πάντοτε. Ἡ διάσπασις τῆς Βαλκανικῆς συμμαχίας ἐνεθάρρυνε τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν ἥτις ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ ταύτην ἐγείρουσα ἀξιώσεις καὶ ἐνστάσεις παρὰ τοῖς διασπασθεῖσι Συμμάχοις ὡς πρὸς τὰς νήσους καὶ τὰς προγενεστέρας συνθήκας.

Ἐπῆλθε ὅμως ἡ ἀπὸ μακροῦ ἐγκυμονουμένη καταιγὶς ἐν Κων)πόλει καὶ τὰ δύο κόμματα «Ἕνωσις-Πρόοδος» καὶ «Ἐλευθερία-Συνεννόησις», ὧν τὸ πρῶτον κατέχει τὴν ἐξουσίαν, συνεκρούσθησαν εἰς αἱματηρὰς συμπλοκὰς ἐν Κων) πόλει ὧν ὁ Μ. Βεζύρης Μαχμοὺτ Σεφκὲτ Πασᾶς ἔπεσεν ἐξιλαστήριον θῦμα τῆς δολοφονίας τοῦ Στρατάρχου Ναζὴμ Πασᾶ.

Φαίνεται ὅμως ὅτι κατίσχυσεν ἡ Κυβέρνησις καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ Ἐξουσίᾳ, τὸ Βεζυρικὸν ἀξίωμα ἀναλαβόντος τοῦ πρίγκηπος Σαΐτ Χαλήμ.

Τὰ πράγματα βεβαιοῦν ὅτι δὲν θὰ σταματήσωσιν ἐδῶ, διότι αἱ ἀντεκδικήσεις θὰ συνεχισθῶσι καὶ τὸ πῦρ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ θὰ ὑποδαυλίζηται.

Ἡ Τουρκία μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἀποθάνῃ ἐντίμως, αὐτοκτονεῖ.

ΑΙ ΔΙΕΝΕΞΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

—Διάψευσις Βουλγαρ. ψευδολογιῶν. — Ἡμετέρημον ἀνακοινωθέν.

Θεσσαλονίκη, 21 Μαΐου (Ἐπίσημον).—Τὸ γραφεῖον τοῦ Τύπου ἐδημοσίευσε τὸ ἑξῆς ἀνακοινωθέν:

«Ἡ ἀναγραφεῖσα εἴδησις ὅτι πρῶτοι ἐπετέθησαν κατὰ τὰς τελευταίας συμπλοκὰς τοῦ Παγγαίου οἱ Ἕλληνες, εἶνε ἀπολύτως ἀνακριβής. Αἱ συμπλοκαὶ τοῦ Παγγαίου προῆλθον ἐκ προελάσεων τῶν βουλγάρων παρὰ τὰς προγενεστέρας συνεννοήσεις εἰς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατεχόμενα ἐδάφη. Ἡ προέλασις αὕτη τῶν Βουλγάρων εἶχε προσχεδιασθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς στρατιωτικῆς διοικήσεως καὶ πρὸς τοῦτο μετεφέρθησαν καὶ συντάγματά τινα τῆς τρίτης μεραρχίας διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐκ Βεερίνας, δηλ. ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Δεμὶρ Ἰσσάρ. Καταστροφὴ τῶν τηλεγραφικῶν καὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν οὐδεμία ἐγένετο, καθόσον αἱ γραμμαὶ αὗται κατέχονται ὑπὸ Βουλγάρων καὶ ἐλάχισται ἐπὶ τῶν βορείων κλιτύων τοῦ Παγγαίου εἶνε Ἑλληνικαί. Αἱ Ἑλληνικὶ δυνάμεις δὲν ἐπεζήτησαν νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐναντίον τῶν πενταπλασίων ἀπέναντι αὐτῶν βουλγαρικῶν δυνάμεων, καὶ μόνον ἠμύνθησαν κατὰ τῆς βουλγαρικῆς εἰσβολῆς.

«Αἱ Ἑλληνικαὶ ἀπώλειαι κατὰ τὰς συμπλοκὰς ταύτας ἀνέρχονται εἰς 3 ἀξιωματικοὺς καὶ 57 στρατιώτας φονευμένους, 3 δὲ ἀξιωματικοὺς καὶ 165 στρατιώτας τραυματίας:

«Συχνὰ ἐπαναλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ τηλεγραφικοῦ πρακτορείου εἰς ἀνακοινώσεις του εἰδήσεις περὶ συγκλήσεως πολεμικῶν συμβουλίων. Οὔτε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκστρατείας οὔτε τώρα ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συνεκάλεσέ ποτε πολεμικὸν συμβούλιον.

«Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Γεν. Στρατηγείου τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, εἶνε ἐντελῶς ἀνακριβεῖς αἱ ἀναγραφεῖσαι εἴς τινας ξένας ἐφημερίδας εἰδήσεις. 1) Ὅτι τὴν 17)30 Μαΐου ἐγένετο μεγάλη μάχη πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης, οὐδεμία τοιαύτη μάχη ἐγένετο μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων. 2) Ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐξεδιώχθησαν ἐν Κυρασοῦλι, οὐδεμία συμπλοκὴ ἔλαβε χώραν εἰς Καρασοῦλ, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. 3) Ὅτι οἱ Βούλγαροι ὤθησαν δύο Ἑλληνικὰς μεραρχίας νοτιανατολικῶς τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἀμάτοβο· οὐδεμία συμπλοκὴ ἔλαβε χώραν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, πολλῷ δὲ ἥττον ἀπώθησις μεραρχιῶν. 4) Ὅτι ἔλαβε χώραν συμπλοκὴ εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Δέμα· οὐδεμία τοιαύτη συμπλοκὴ ἐγένετο. 5) Ὅτι ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἀγίστης οἱ Ἕλληνες ἀφῆκαν εἰς χεῖρας τῶν Βουλγάρων 8 πυροβόλα. 6) Ὅτι συνελήφθησαν πολλοὶ Βούλγαροι πρόκριτοι ἐν Φλωρίνῃ, Καστορίᾳ καὶ ἐνταῦθα, σταλέντες εἰς Ἀθήνας.

»Οὐδεὶς Βούλγαρος πρόκριτος συνελήφθη. Συνελήφθησαν μόνον μερικοὶ κομιτατζῆδες Βούλγαροι καὶ μία Βουλγαρὶς διδασκάλισσα, εἰς τοὺς οἴκους τῶν ὁποίων εὑρέθησαν βόμβαι, ὅπλα καὶ ἔγγραφα ἐνοχοποιητικά. Οὗτοι, δυνάμει τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, ἀπαγορεύοντος τὴν ὁπλοφορίαν, θὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ Στρατοδικεῖον.

»Σχετικῶς πρὸς τὴν τηλεγραφηθεῖσαν ἐκ Βουλγαρικῆς πηγῆς εἴδησιν, ὅτι παρετηρήθη στασιαστικὸν κίνημα εἰς τὸ πρῶτον καὶ ἔνατον σύνταγμα τῆς ἐνάτης Μεραρχίας, δηλοῦται κατηγορηματικῶς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ὅτι ὄχι μόνον εἰς τὰ ἐν λόγῳ συντάγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς οὐδὲν στρατιωτικὸν ἑλληνικὸν σῶμα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκστρατείας μέχρι σήμερον παρετηρήθη οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἀντιπειθαρχικὸν κίνημα. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ ἤδη διεκρίθη διὰ τὴν παραδειγματικὴν πειθαρχίαν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκόν του.»

Καθορισμὸς οὐδετέρας ζώνης.—Ὑπογραφὴ τὸ πρωτόκολλον.

Θεσσαλονίκη, 22 Μαΐου (ἐπίσημον.) Τὸ γραφεῖον τοῦ Τύπου ἐδημοσίευσε τὸ ἑξῆς ἀνακοινωθέν:

«Ἐπελθούσης συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βουλγαρίας, κατόπιν τῶν διεξαχθεισῶν συνεννοήσεων μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν συνταγματάρχου κ. Δούσμανη καὶ στρατηγοῦ κ. Ἰβάνωφ, ὑπεγράφη παρ' ἀμφοτέρων πρωτόκολλον καθορισμοῦ οὐδετέρας γραμμῆς διαχωρίσεως τῶν δύο στρατῶν πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν.

Ἡ γραμμὴ αὕτη εἶνε ἐντελῶς προσωρινή, οὐδεμίαν ἔχουσα σχέσιν μὲ τὴν μέλλουσαν διαρρύθμισιν τῶν συνόρων».

Κατ' ἄλλας πληροφορίας, ἡ καθορισθεῖσα οὐδετέρα ζώνη ἀρχίζει ἐκ τοῦ χωρίου Βαλάδοβον καὶ κατέρχεται διὰ τῆς λίμνης Δεϊράνης καὶ τῆς λίμνης τοῦ Ἀματόβου, κάμπτουσα κατ' εὐθεῖαν σχεδὸν γραμμὴν πρὸς ἀνατολάς. Διέρχεται πλησίον τῆς Λυγκοβάνης καὶ τῆς Νιγρίτης, τὴν ὁποίαν ἀφίνει πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν τμῆμα, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς λίμνης Ἀχινοῦ καταλήγει εἰς τὸν λιμένα τῶν Ἐλευθερῶν, ὁ ὁποῖος καθίσταται οὕτω κοινὸν σημεῖον τῶν ἀπὸ βορρᾶ